

XII. Agrárminisztérium

Dr. Nagy István
agrárminister

Budapest, 2021. május „6.”

Varga Mihály
pénzügminister

Budapest, 2021. május „11”

I. A célok és elvárt eredmények meghatározása, felsorolása, számszerűsítése

Az Agrárminisztérium (AM) fő feladata az agrárium, az agrár-vidékfejlesztés, az élelmiszerfeldolgozás, a fenntartható hal- és vadgazdálkodás, az erdőgazdálkodás, a földügy- és agrár-vidékfejlesztési szakigazgatáshoz kapcsolódó térképészet, a természet- és környezetvédelem támogatása és szabályozása, valamint az élelmiszerlánc holisztikus felügyelete, az élelmezés-biztonság megteremtése és fenntartása, a lakossági szemléletformálás, és végső soron a vásárlók biztonságos, minőségi és hazai termékekkel való ellátása.

A kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet (Statútum rendelet) alapján az agrárminiszter feladat- és hatáskörébe tartozik az agrár-vidékfejlesztéssel kapcsolatos szakmai feladatok ellátása, kivéve a kifizetések végrehajtásával és a támogatás felhasználásának ellenőrzésével kapcsolatos feladatokat.

A 2022. év során a tárca kiemelt célja a tudásalapú, fenntartható és nemzetközi szinten versenyképes mezőgazdasági és élelmiszeripari termelés, a stabil és minőségi élelmiszer-előállítás, egyúttal az élhető vidék felvirágoztatásához szükséges intézkedések meghozatala és azok támogatása. A rendelkezésre álló támogatási lehetőségek kihasználásával a tárca olyan programot kíván megvalósítani, amely a változó igényekhez és külső feltételekhez igazodóan elősegíti a mezőgazdaságban a környezeti, a klímapolitikai és a versenyképességi célok összehangolását, a generációváltást, a jövedelmezőség növekedését, és alkalmazkodik a tájak eltérő természeti adottságaihoz. Továbbá biztosítja a megtermelt mezőgazdasági termékeket legnagyobb arányban feldolgozó és a hozzáadott érték szempontjából jelentős élelmiszeripari versenyképességét, elősegíti a tisztességes kereskedelmi feltételeket, környezettudatos és figyelembe veszi a termelés és feldolgozás gazdaságosságának folyamatos fenntartásával kapcsolatos alapelveket, valamint a gazdálkodási tradíciókat, továbbá az egyéni és családi kis- és középbirtokok meghatározó szerepére épül.

Alapvető célkitűzés, hogy a fiatalok perspektívát, jövőképet találjanak a mezőgazdaságban, a vidéki életformában, ezáltal a vidéki fiatalok helyben maradása is biztosítható. Kiemelt kormányzati cél az állattenyésztési és egyéb munkaigényes ágazatokban (kertészet, állattenyésztés) a foglalkoztatottság növelése, melyhez mind uniós, mind nemzeti forrásból jelentős összegű támogatás nyújtható. Általános célkitűzés a mezőgazdasági ágazatok szervezettségének és önszabályozó képességének növelése, annak érdekében, hogy az ellátási láncokban a viselt kockázatok és a megtermelt értékek arányosan oszoljanak meg, így erősíteni kell a termelői szerveződések szerepét, egyrészt az európai piacokon is mind nagyobb és összefogottabb, teljes termékláncot lefedő integrált cégesoportokkal való verseny miatt, másrészt pedig valamennyi piacunkon is szükségletként jelentkező biztonságos, minőségi és mennyiségi árualap biztosítása érdekében. Ösztönözni kell az egyes ágazatokban a szakmaközi szervezetek létrejöttét, valamint azok önszabályozási eszközeiben rejlő potenciál kihasználását. Törekedni kell arra, hogy minél több friss és feldolgozott hazai alapanyag kerüljön be a közétkeztetésbe és vendéglátásba.

A tárca nemzetstratégiaileg is kiemelt célja, hogy az általa működtetett és folyamatosan megújuló programjai révén, a határon túli magyar agrártársadalmat minél szélesebb körű összefogásra ösztönözze, érdekképviseleti szervezeteiket egységes kapcsolati hálóba szervezze, és ezáltal a külföldi magyar gazdák szülőföldön való boldogulását elősegítse.

A tárca további célja hazánk GMO-mentességének fenntartása, a környezet állapotának javítása, a természeti erőforrások fenntartható használatának előmozdítása és a biológiai sokféleség védelme, az ökoszisztéma szolgáltatások igénybe vétele mellett. Emellett további támogatásra, és egy védjegy bevezetésével terméktanúsítási rendszerrel is előmozdításra kerül a GMO-mentes élelmiszer-előállítás.

Az agrárgazdaság versenyképességének növeléséhez és kiegyensúlyozott fejlődéséhez nélkülözhetetlen a tudásátadás fejlesztése, amelynek része a szakképzés és a felnőttképzés, valamint a szaktanácsadás.

A hazai agrárágazat hosszú távú fenntartható fejlődésének meghatározó tényezője a kutatás és a gyakorlat közötti együttműködés kiterjedtsége és erőssége, a kihívások és válaszok közös meghatározására való törekvés.

Az állattenyésztési ágazatokban elsődleges cél a hazai állatállomány növelése és a termelés versenyképességének a javítása. Hangsúlyos cél az exportszerkezeten belül a feldolgozott termékek arányának növelése. A kertészeti ágazat versenyképességének javítása érdekében kiemelt cél az öntözött területek arányának növelése, a hatékony vízfelhasználás, a víztakarékosság és az energiahatékonyság javítása, valamint a modernizáció ösztönzése (többek között üvegházak építése, ültetvények telepítése).

Összhangban a kormány agrárpolitikai célkitűzéseivel a közösségi agrármarketing, mint közfeladat elősegíti az agrárium és az élelmiszergazdaság nemzetközi szintű versenyképességét, termékeinek és szolgáltatásainak népszerűsítését. Célja, hogy belpiacon segítse a hazai termékek piaci részesedésének visszaszerzését, ezzel a vállalkozások stabilitásának, életben maradásának megőrzését, erősítse a tudatos és elkötelezett fogyasztói magatartást. Külpiacon pedig támogassa a hazai termelők és feldolgozók piacra jutását, a magyar élelmiszerek megismertetését, erősítse piaci pozíciójukat és jó hírnevüket, támogassa a tudatos fogyasztói magatartás és az egészséges táplálkozás elterjesztését, a környezettudatos termékválasztást, növelje a hazai élelmiszertermékek preferenciájának, valamint a hagyományos és kézműves termékek ismertségét és kedveltségét, részt vállalva a hazai gazdaság versenyképességének és munkahelyteremtő képességének erősítésében.

A Közös Agrárpolitika (KAP) reformjának elhúzódása miatt 2022 is átmeneti év

A KAP működését jelentő uniós szakpolitikai szabályok elfogadására még nem került sor, így 2022 is átmeneti évként fog működni. A KAP átmeneti időszakára vonatkozó végleges technikai szabályok 2020-ban megjelentek. Az átmeneti rendelkezések értelmében a jelenlegi feltételrendszer (SAPS, zöldítés, fiatal gazda, kisgazdaságok támogatása, valamint a termeléshez kötött támogatások) keretében lehet a támogatásokat igényelni a 2021-2022-es kérelmezési évben. A pénzügyi fedezetet azonban már az új többéves pénzügyi keret (MFF) fogja biztosítani. Az MFF-re vonatkozó uniós szintű politikai konszenzus 2020 második félévében született meg.

Az átmeneti időszakra vonatkozó szabályozás fontos eleme, hogy az átmeneti nemzeti támogatást alkalmazó tagállamoknak továbbra is lehetősége lesz arra, hogy ezeket a támogatásokat 2020-as szintű összeggel tovább működtessék 2021-2022-ben, sőt még az új KAP első évében, 2023-ban is.

A területalapú támogatás (SAPS), valamint a termeléshez kötött támogatások meghatározott jogcímeinél tárgyévi előleg, illetve részfizetés alkalmazására kerül sor. Így 2022. évben a 2021. évi keret második részlete, valamint a 2022. évi keret első részlete kerül kifizetésre.

Érzékeny ágazatok nemzeti támogatásai

Számos nemzeti támogatás segíti a mezőgazdasági termelőket, amelyek egy része az uniós finanszírozású közvetlen támogatásokhoz kapcsolódik, más része notifikált és az Európai Bizottság által jóváhagyott támogatás, csoportmentességi támogatás, valamint csekély összegű támogatás formájában működik. Az állattenyésztés részére kiemelt jelentőséggel

bírnak az átmeneti nemzeti támogatás (ÁNT) jogcímei (szarvasmarha, juh, tejágazat), a sertés és baromfi állattjóléti támogatások, valamint az állatbetegségek megelőzéséhez kapcsolódó költségek támogatása vagy az állati hulla megsemmisítésének támogatása.

Számos csekély összegű támogatás kerül évente meghirdetésre, amelyeken keresztül a mezőgazdasági ágazat széles körű finanszírozása valósul meg. Ezen, a támogatási cél elérése szempontjából igen hatékony jogcímek kedvezményezettjei közé tartoznak olyan, a magyar mezőgazdaságban különleges értéket képviselő ágazatok, mint a szarvasmarha, a juh, a kecske, a méhészet, a nyúl, a hal, a húsgalamb, a gyümölcs, a szőlő, a dohány, a fűszerpaprika és a különféle szárítmányok.

A termelők vagyonzbiztonságának megteremtése érdekében a tárca támogatja a mezőri szolgálatok folyamatos megalakítását és működtetését is.

Állategészségügy

Az állategészségügyi intézkedésekre, ezen belül az állatbetegségek megelőzésének és leküzdésének, valamint az állati hulla elszállításának és megsemmisítésének támogatására is jelentős forrásokat különít el a tárca, ami az ország élőállat és állati termék exportképességének megőrzését és javítását is szolgálja.

Az afrikai sertéspestis magyarországi vaddisznóállományban való megjelenése szükségessé teszi azoknak a támogatási lehetőségeknek a felülvizsgálatát, kidolgozását és megnyitását, amelyek segítségével a kisebb sertéstartók is a biológiai biztonság növelését célzó fejlesztéseket tudnak végrehajtani a telepeiken a betegség házi sertés állományokba történő behurcolásának megelőzése céljából (sertéstelepek körbekerítése, fertőtlenítés a telep bejáratánál, stb.).

Agrárgazdasági hitelek

A tárca fontos célkitűzései között szerepel 2022. évben is az agrárgazdaság finanszírozási feltételeinek kedvezményes hitelezési eszközökkel történő javítása, az elérhető kedvezményes konstrukciók továbbvitele és fejlesztése. A kisebb üzemméretű gazdaságok forgóeszköz finanszírozásában fontos szerepet betöltő, 2011. évben indult, immár 200,0 millió forint összegű Agrár Széchenyi Kártya Folyószámlahitelhez elérhető költségvetési kamattámogatás, valamint a kezességvállalási díjhoz kapcsolódóan nyújtott költségvetési támogatás a továbbiakban is biztosításra kerül. Ugyancsak költségvetési kamattámogatásban részesülnek az MFB Zrt. refinanszírozásával működő, az agrárgazdaság számára dedikált forgóeszköz hitelprogramok is. Az eddigi évek gyakorlatának megfelelően, a tárca az általános mértéket meghaladó 100%-os kamat-, kezességi díj támogatásban és a hitelek felvételéhez-, fenntartásához kapcsolódó költségtámogatásban részesíti a kedvezőtlen időjárási-, piaci körülményekkel érintett vállalkozásokat. A finanszírozók kockázatának csökkentése, a kis- és középvállalkozói (kkv) szektor hitelezésének elősegítése érdekében változatlanul fennmarad a 2013. év második félévétől bevezetett kezességvállalási díjtámogatás, a mikro-, kis- és középvállalkozások hitelezésének elősegítése érdekében a kezességvállalási díjak költségvetési támogatásáról szóló 94/2013. (X. 10.) VM rendeletnek megfelelően.

Mezőgazdasági kockázatkezelési rendszer

Az agrárkár-nyhítési rendszerből és a mezőgazdasági biztosítási díjtámogatásból álló kétpilléres mezőgazdasági kockázatkezelési rendszer 2012. évtől indult, amelynek alapját a mezőgazdasági termelést érintő időjárási és más természeti kockázatok kezeléséről szóló 2011. évi CLXVIII. törvény teremtette meg. A törvény célja a termelői kockázatközösségek

kialakítása és fenntartása, a termelők öngondoskodói felelősségének megerősítése és a hatékonyabb állami szerepvállalás. A mezőgazdasági kockázatkezelési eszköztár 2018 májusától egészült ki a harmadik pillérrel, az országos jégkármentéssel, amelynek éves működtetési forrásait a Kárenyhítési Alap biztosítja, de az önkéntes befizetések lehetősége is nyitva áll. A 2018. május 1-jével elindult rendszer meteorológiai kiszolgálását az Országos Meteorológiai Szolgálat (OMSZ) végzi, amely saját infrastruktúráját is folyamatosan fejleszti („szuperszámítógép”, új időjárás-radar beszerzése) az országos rendszer hatékony kiszolgálása érdekében. Magyarország a 2021. év elején indította el – az EU-ban elsőként – a mezőgazdasági kockázatkezelési rendszer (MKR) negyedik pillérét, a mezőgazdasági krízisbiztosítási rendszert, amely a termelők jövedelem-kiesését kompenzálja a termelők hozzájárulásából és vidékfejlesztési támogatásból álló kölcsönös kockázatkezelési alapról.

Tenyésztésszervezési feladatok támogatása

A támogatás célja a hazai tenyészállat-állomány genetikai alapok minőségének fenntartása és javítása, a tenyésztésszervezési feladatok ellátásának elősegítése. A kedvezményezettek azok a mikro-, kis- és középvállalkozások, amelyek a törzskönyvezéshez, a teljesítményvizsgálat végzéséhez, a tenyészérték megállapításához kapcsolódó szolgáltatásokat igénybe veszik a tenyésztésszervezeteiktől és más intézményektől.

A nemzeti szintű tenyésztésszervezésnek óriási szerepe van az ország tenyésztési szuverenitásának és ezzel együtt az élelmiszer önrendelkezésének fenntartásában. A tenyésztésszervezési feladatokra nyújtott támogatások a magyar tenyésztésszervezetek és állattenyésztők versenyképességét javítják, így nagymértékben segítik őket a globális szerepre.

Élelmiszeripar

Nemzetgazdasági, sőt adott esetben nemzetbiztonsági cél, hogy a magyar lakosság elsősorban a hazai előállítású termékeket keresse és vásárolja. Különösen így van ez az élelmiszerek esetében, mert nem csupán munkát ad a szektorban dolgozók számára, hanem – különösen veszélyhelyzetben – ellátási biztonságot is teremt. A Magyarországon előállított termékek egyúttal magasabb biztonságot jelentenek a lakosság számára is.

Jelenleg az élelmiszeripar még mindig versenyhátrányban van a többi ágazathoz képest, melynek oka, hogy a rendszerváltást követő időszakban alapvetően az alapanyag-termelés támogatása volt preferált, – ez ugyan a 2014-2020-as időszakra kedvező irányba változott, azonban hatása csak hosszabb távon értelmezhető/mérhető. 2010 óta a kormány az élelmiszeriparra kiemelt figyelmet fordít, tekintettel arra, hogy mind kibocsátás, mind foglalkoztatás és az itt realizált árbevétel tekintetében is a legjelentősebb feldolgozóipari ágazatok között szerepel, valamint a mezőgazdaság által előállított termékek feldolgozása révén megkerülhetetlen iparág, továbbá a hazai szükségletet meghaladó magasabb hozzáadott értékű élelmiszer-termékek exportjával javítja a nemzetgazdaság helyzetét, és munkahelyeket teremt az ellátásbiztonság fokozása mellett.

Ennek köszönhetően a kormány stratégiai ágazattá minősítette az élelmiszeripart, helyzetének javítása és hosszú távú fejlesztése érdekében pedig 2015 májusában elfogadta Magyarország 2014-2020 időszakra vonatkozó közép- és hosszú távú élelmiszeripari fejlesztési stratégiáját, 2021-ben ennek teljesülését vizsgáljuk. Emellett az élelmiszerek minőségének emelését, a vásárlói tudatosság fejlesztését, valamint a hatósági tevékenység hatékonyságának növelését szolgáló intézkedésekről szóló 1519/2017. (VIII. 14.) Korm. határozat is elfogadásra került.

A hazai élelmiszeripar kettős kihívás előtt áll, egyrészt a hazai piacra fókuszáltan egyes termékkörök esetében annak visszaszerzése és megtartása, más termékköröknél pedig az értékesítés fokozása a külföldi termékek rovására jelent kihívást és feladatot, mint az egyik stratégiai cél, másrészt az exportpiacok felfedezése, a bekerülés és tartós kapcsolatok kiépítése. A két cél más és más vállalati méretet preferál. Az exportpiacoknál megfelelő mennyiségű, állandó minőséget képviselő homogén termékekre van a leginkább igény, melyet legkönnyebben a közepes és a nagyvállalatok tudnak prezentálni, míg a hazai piacok ellátásánál a mikro- és kisvállalkozások, őstermelők és családi gazdaságok létjogosultsága sem kérdőjelezhető meg. Az elmúlt években a fejlesztés elsősorban a családi gazdaságokra, őstermelőkre és mikro vállalkozásokra fókuszált, most a közepes és nagyvállalatok kerültek fókuszba. Itt a cél a technológiai fejlesztés, az innováció, a modernizáció/robotizáció fokozása, ezáltal hatékonyságnövelés. Ehhez szükség van az innovatív élelmiszeripari vállalkozások egyedi támogatására. Az élelmiszeripar szereplői számára mind EU-s (a jelenlegi támogatási időszakban elsősorban Vidékfejlesztési Programban (VP) és Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Programban (GINOP)), mind több, a központi költségvetést terhelő forrás is rendelkezésre áll (pl.: részben a Pénzügyminisztérium által kezelt nagyvállalati beruházási támogatás, a Külgazdasági és Külügyminisztérium által kezelt beruházás ösztönzési célelőirányzat is). Szükség van arra, hogy célzottan az ágazat számára, mérettől függő feltételekkel álljon rendelkezésre forrás a következő támogatási időszakban, mind EU-s pénzből (a 2021-2027-es tervezés során az élelmiszeripar finanszírozása – a korábbi gyakorlathoz hasonlóan – több operatív programban és a vidékfejlesztésben is érintett), mind hazai forrásból.

Az ipar szereplői számára fontos, hogy egyértelmű szabályozás megteremtésére kerüljön sor; ebben kiemelt szerepe van az élelmiszerláncról szóló törvényben is megerősített Magyar Élelmiszerkönyvnek. A Magyar Élelmiszerkönyv a hazai forgalmazású élelmiszerekre vonatkozó előírások, irányelvek gyűjteménye, amely lehetőséget biztosít olyan nemzeti előírásokra, amelyet az uniós jog még nem fedett le. Alapvetően az élelmiszerek minőségét szabályozza úgy, hogy figyelembe veszi az egészséges táplálkozás szempontjait. Folyamatosan bővül, illetve folyamatos felülvizsgálata szükséges.

Egyik legfontosabb célkitűzése a tárcának, hogy a magyar fogyasztók biztonságos, jó minőségű, az egészség megőrzését támogató élelmiszerekhez jussanak hozzá, és ezen élelmiszerek minél nagyobb részét a magyar élelmiszeripar állítsa elő a magyar mezőgazdaság által megtermelt alapanyagokból.

Az élelmiszeripar elsődleges törekvése, hogy biztonságos, magas minőségű élelmiszerral lássa el a lakosságot, lehetőleg magyar alapanyagból. Ennek teljesüléséhez azonban szükség van arra, hogy a hazai előállítású termékek hiteles vállalatoktól származzanak, illetve a fogyasztók a megfelelő információk birtokában felelős döntést tudjanak hozni vásárláskor, erre alapozottan pedig elköteleződjenek az egészséges táplálkozás és a környezettudatos viselkedés mellett. A fogyasztói edukáció már az Élelmiszeripari Fejlesztési Stratégia és az élelmiszerek minőségének emelését, a vásárlói tudatosság fejlesztését, valamint a hatósági tevékenység hatékonyságának növelését szolgáló intézkedésekről szóló 1519/2017. (VIII. 14.) Korm. határozat esetében is központi elem volt, de az eredményesség csak hosszútávon mérhető.

A magas minőségű termékek fogyasztásának és a tudatos táplálkozásnak a preventív szerepe is meghatározó, a legnagyobb egészségügyi kockázatot jelentő területeken (pl.: magas vérnyomás, méhnyak-és vastagbélbetegségek) a tömegsport és az egészséges táplálkozás népszerűsítése a lakosság széles rétegei körében kulcsfontosságú. Hosszú távon ezek hatása az egészségügyi kiadások csökkenése révén is mérhető, illetve – általános szemléletformálás révén több évről beszélünk – a minőségi, hazai termék mellett elkötelezett, egészségtudatos és remélhetőleg egészségesebb fogyasztói társadalom a cél.

Élelmiszerlánc-biztonság

A nemzeti élelmiszerellátási lánc legmagasabb szintű védelme, a biztonságos és jó minőségű élelmiszerhez való jog biztosítása stratégiai kérdéssé vált. Minőségi és biztonságos élelmiszer-előállítás pedig nem képzelhető el hatékony élelmiszerlánc-felügyelet nélkül. Ezt alapul véve döntött úgy a kormány az Élelmiszerlánc-biztonsági Stratégia elfogadásával, hogy az értéklánc erősítése és védelme kiemelt feladat. A lokális szereplők nagy száma és a globális összefonódás miatt az értéklánc kitettsége, sérülékenysége jelentős, a benne jelentkező hibák (különösen állat- és növényjárványok; élelmiszerbotrányok) hatásai sokrétűen jelentkeznek, általában egyidejűleg generálnak gazdasági, egészségügyi, környezeti és politikai kockázatokat. Ezeket a kockázatokat meg kell ismerni, törekedni kell a megelőzésükre, ugyanakkor fel kell készülni a minél gyorsabb és hatékonyabb kezelésükre. A hatékony kockázatkezelés érdekében a tárca a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (NÉBIH) közreműködésével kiemelt figyelmet fordít az élelmiszerlánc szereplőivel, élelmiszervállalkozásokkal, kereskedelmi láncokkal való folyamatos kapcsolattartásra. Különösen a kereskedelemben azonnali intézkedésre van szükség annak megakadályozására, hogy a nem biztonságosnak bizonyult élelmiszerek a fogyasztók asztalára kerüljenek. A kifogásolható termékek kiszűrését segítik elő a tagállami riasztó rendszerek, melyek kezelése állandó készséget, azonnali reagálást igényel.

A magyar élelmiszerlánc-felügyelet nélkülözhetetlen eleme a megfelelő szakmai jártassággal, tanúsítással (akkreditációval) rendelkező központi hatósági laboratórium, mely által kibocsátott vizsgálati eredmények képezik az alapját az igazgatási eljárásoknak, valamint adatot szolgáltatnak a kockázatelemzés és a termékminősítés valamennyi lépéséhez. Az ellenőrzések és létesítmény-minősítések elvégzéséhez, a hamisítások visszaszorításához a nemzeti önrendelkezés megtartását figyelembe véve a piaci érdekektől független, állami kézben lévő, központosított hatóságot kell fenntartani, valamint laboratóriumi rendszert létrehozni és működtetni a NÉBIH keretein belül. A megvalósításhoz nem csupán infrastrukturális beruházás szükséges, hanem a hozzá kapcsolódó folyamatok racionalizálása, valamint informatikai egységesítése is. A központi hatósági feladatellátást kiegészíti a nyilvánosság folyamatos tájékoztatása, a létesítmény minősítések eredményeinek közzététele.

Az élelmiszerbiztonság garantálásához az ellenőrzések mellett a termelők, előállítók és forgalmazók, valamint a fogyasztók megfelelő ismeretekkel való ellátása is hozzájárul, amelyek mind a NÉBIH kiemelt céljai közé tartoznak.

A kapcsolódó hatósági feladatellátás egyszerűsítése, valamint az ügyfél oldali folyamatok elektronizálása érdekében a meglévő hatósági rendszerek optimalizálása, korszerűsítése, továbbfejlesztése szükséges, mely révén egy átfogó informatikai alapokon nyugvó, láncszintű elemezhetőséget biztosító rendszer valósulhat meg. Az ágazati adatintegráció megvalósulása, az adatok közötti kapcsolatok feltárása, elemzése, az adatok újrahasznosítása, valamint a tartalomszolgáltatási funkciók megerősítése nem csak az állami stratégiai döntéshozatalt segíti, de a vállalkozók részére is hasznos információt tud biztosítani. Az élelmiszervállalkozók valós, gyakorlatban is érezhető adminisztratív terheinek csökkentése érdekében az államnak meg kell bíznia a tisztességes vállalkozókban, míg a tilosban tevékenykedőkre és a kritikus tevékenységekre erőteljesebben kell fókuszálnia.

Kiemelt cél továbbá a növénytermesztés termékbiztonsága növelése érdekében a klímaváltozás, a globális felmelegedés, a szélsőséges időjárási viszonyok miatt a megváltozott környezethez alkalmazkodni tudó, növényi biológiai alapok biztosítása.

Magyarország célja a GMO-mentes élelmiszerlánc kialakítása, amely felöleli a vetőmagtól a takarmányozás kérdéskörén túl az állati termék előállítását is. Ennek biztosításához is

szükséges az ellenőrzések, mintavételek elvégzéséhez és a hamisítások visszaszorításához kapcsolódó hatósági feladatellátás erősítése és a meglévő hatósági rendszerek fejlesztése.

Legfontosabb cél a 2022. évben is az, hogy minél több család asztalára, valamint a közétkeztetésbe és vendéglátásba biztonságos, kiváló minőségű magyar élelmiszer kerüljön. Ezt egyrészt az esetenként külföldi, nem megfelelő minőségű élelmiszerek fokozatos kiszorításával, másrészt az álóstermelők kiszűrésével, tényleges őstermelői tevékenység végzésének támogatásával érhető el. Hangsúlyozandó továbbá a nemzeti élelmiszerlánc-minősítési és eredetvizsgálati rendszer létrehozása és működtetése, hiszen fontos szempont, hogy a minősítések mögött ki áll és milyen ellenőrzési rendszer biztosítja annak hitelességét. A hazai piac védelmének, valamint a minőségi élelmiszerek kivitelének növelése érdekében egy hatóság által garantált, állami védjegyet kell létrehozni. A rendszer célja a nyomkövetéssel megtámogatott ellenőrzések kiterjesztése, valamint a termékek és szolgáltatások piaci érdektől független, hatóság általi minősítésének megvalósítása. Az eredetvédelmi rendszer jogi és intézményi megerősítése minőségi garanciát nyújt a fogyasztóknak. Az Európai Unió több év után felismerte és elfogadta a „kettős minőség” jelenség meglétét az Egységes Piacon. Ennek felméréséhez szükséges laboratóriumi vizsgálati program kidolgozásában aktívan vett részt a hivatal.

Folytatni kell a már megkezdett tematikus programokat, mint az „Ételt csak okosan” vagy a „Szupermenta” termékteszt, a közétkeztetési ételek érzékszervi minősítését, a mozgó bírálóállomás üzemeltetését, és az eredmények folyamatos közzétételét, a NÉBIH szervezésében megvalósuló hasonló programok (Bor és Pálinka Országköstoló-rendezvények és kiadványok) megvalósítását, a fogyasztók felé történő közérthető kommunikáció biztosítását, a tudatos fogyasztó hiteles információkkal történő ellátását, elektronikus tudástárak megvalósítását. Mindezek miatt szükséges az ügyfélbarát, szolgáltató kockázatkommunikációs tevékenység és a kockázatkezelés erősítése, melynek keretében már az általános iskolás gyermekek élelmiszerlánc-biztonsági ismereteinek bővítésére is kiemelt hangsúlyt kell fektetni.

Az eddigieknél is erőteljesebb fellépés szükséges a hamisítás, élelmiszerbűnözés és az álóstermelők ellen, és meg kell tenni minden szükséges lépést a feketekereskedelem visszaszorítására, a tisztességes piaci magatartás kialakítására. Ennek érdekében az ellenőrzések még nagyobb hányadát kell központi, illetve regionális szinten végezni, míg területi szinten a támogatói funkciókat indokolt erősíteni. Egy regionális szintű központi ellenőrzési rendszer során, jóval kisebb ellenőrzési szám mellett (évi kb. 10.000 alatti szám) is egy hiteles, hatékony élelmiszerlánc-biztonsági rendszer valósulhatna meg. Az ellenőrzések két fontos területre fókuszálnának. Egyrészt a hibafeltáró - élelmiszerlánc termékek hamisítására, nem nyomon követhető és súlyos higiéniai, technológiai szabálytalanságokra-, illetve a szürke- és feketegazdaság visszaszorítására. Másrészt a nemzetbiztonsági okokból kiemelt létesítmények központi ellenőrzésére és védelmére. Azon engedélyezett üzemek (pl.: logisztikai központok), nemzetközi állatszállításban érintett telepek központi engedélyezését végeznék a regionális központok, mely létesítmények kulcspozíciót töltenek be egyrészt az áruházakon keresztül a fogyasztókhöz jutó élelmiszerek biztonságát illetően, másrészt az ország exportlehetőségeinek védelmében.

A hazai állati eredetű élelmiszer-előállítók megnövekedett harmadik országi export igényeinek és azok sikeres teljesítésének elősegítése érdekében továbbra is szükséges folytatni a vállalkozások segítő felkészítését. Ennek során a jelentkező vállalkozásoknál már a helyszínen ismertetni kell az adott harmadik országi exporttal kapcsolatos különleges követelményeket annak érdekében, hogy a vállalkozás dönteni tudjon, hogy képes-e vállalni az ehhez kapcsolódó feltételek megteremtését, fenntartását és a követelmények teljesítését. Ehhez a vállalkozások és a létesítmény felügyeletét végző hatóság szakemberei számára útmutatók kiadása és központilag szervezett képzések tartása szükséges az AM és a NÉBIH szakemberei által. Kiemelten fontos a harmadik országi export követelmények folyamatos

fenntartásához a vállalkozásoknál a hatósági személyzet (állatorvos, szaksegéd) számának biztosítása.

A COVID-19 vírushelyzet ellenére is biztosítani kell az élelmiszerlánc-biztonsági felügyeleti rendszer működését. Ez a rendszer teszi lehetővé, hogy a magyar vásárlók asztalára biztonságos, jó minőségű termékek kerüljenek. Továbbra is fokozottan fel kell lépni a hamisított termékek piacra kerülése, a nem megbízható alapanyagok felhasználása ellen. Ugyanakkor szem előtt kell tartani azt az elvet, hogy a hatóság minél kevésbé avatkozzon be feleslegesen a gazdasági folyamatokba és azt a tényt, hogy a járvány meghátrálásra készítheti az európai élelmiszerbiztonsági-hatóságokat. Ebben az időszakban fokozott jelenléttel, hatékony, hatósági ellenőrzésekkel, támogató auditokkal lehet segíteni a vállalkozásokat, munkájukat leginkább úgy lehet támogatni, ha a hatóság a helyszínen felméri a rossz gyakorlatokat és szükség esetén szakmai tanácsot ad azok felszámolására.

Mezőgazdasági genetikai erőforrásaink megőrzése

Cél a mezőgazdasági, erdészeti és élelmezési célú genetikai erőforrások hatékony megőrzése, védelme.

Génmegőrzési Stratégia

A mezőgazdasági termelés és élelmiszerellátás alapjait képező genetikai erőforrásaink felkutatása, begyűjtése, megőrzése és fenntartható használata kiemelt állami feladat, nemzetbiztonsági, valamint élelmezés- és élelmiszerbiztonsági stratégiai kérdés, ezáltal tudjuk csökkenteni a külföldi szaporítóanyagok iránti kiszolgáltatottságunkat és megteremteni a magyar mezőgazdaság függetlenségét. Emellett régi magyar növényfajtáink és őshonos haszonállataink nemzeti örökségeink, közkincseink, és nemzeti identitásunk részei és Magyarország szimbólumai is.

A kormányprogramban a genetikai erőforrások megőrzése mind a vadonélő, mind a mezőgazdasági haszonállataink és növényeink területén kiemelt szerepet kapott. A génmegőrzési tevékenységben, illetve a génmegőrzési feladatokban való állami szerepvállalás növelésére irányuló kormányzati szándék megvalósítása érdekében a tárca által készített génmegőrzési stratégiát a kormány 2018-ban az egyes génmegőrző intézmények fejlesztésének és kiemelt programjainak támogatásáról szóló 1049/2018. (II. 20.) Korm. határozattal fogadta el. A génmegőrző intézmények fejlesztésének és kiemelt programjainak több éven át tartó támogatása 2019-ben kezdődött el.

Növénygenetikai erőforrások

Adott növényfajok, fajták, tájfajták és változatok, valamint vadokon fajaik genetikai erőforrásai, amelyek a természetes szelekció és az értékteremtő nemesítő munka eredményeként jöttek létre, és amelyek a jövő gazdasági és környezeti változásaihoz alkalmazkodva, alternatív fejlesztési irányt jelenthetnek. A növényi génerőforrások természetes előfordulásukban vagy mesterségesen létrehozott gyűjteményekben megőrizve biztosítják a genetikai sokféleséget, a biodiverzitás fenntartását, az agrártermelés folyamatosságát és a génmódosított szervezetektől mentes mezőgazdaság feltételeit. A klímaváltozás, a globális felmelegedés, a szélsőséges időjárási viszonyok miatt új, a megváltozott környezethez alkalmazkodni tudó, szárazságtűrő és betegség rezisztens fajtákra van szükség, amelyhez a növényi génbankok jó kiindulási lehetőséget szolgáltatnak. Ez fontos élelmezés- és élelmiszerbiztonsági stratégiai kérdés, hiszen ezáltal csökken a külföldi szaporítóanyagok iránti kiszolgáltatottság és megteremthető a magyar mezőgazdaság függetlensége.

Biztosítani szükséges a hazai nemesítési programokban előállított növény fajtaújdonosságok szellemi tulajdonjogainak hatékony védelmét, oltalmazását és a jogérvényesítést hazai és nemzetközi szinten. Fontos kérdés továbbá a genetikai erőforrások hasznosításából származó előnyök méltányos megosztása. Az eredetvédelmi rendszer alá tartozó termékek előállításának és forgalmazásának ellenőrzése további eszközt jelentenek az agrárgazdaság számára a magyar termékek védelmének és piacra jutásának tekintetében.

Fontos a korszerű ismeretek megosztása a kiskerti termesztés, házi kerti mozgalom számára is. Az egyedi, különleges értékeket hordozó hagyományos termékek előállításában tevékeny szerepet vállaló családi, házi gazdaságok támogatása is hangsúlyt kap a biztonságosabb és hatékonyabb élelmiszer előállításban.

Állatgenetikai erőforrások

Az élelmezési és mezőgazdasági célú genetikai erőforrások, történelmi állatfajok, fajták védelme az egész világon, így hazánkban is kiemelt állami feladat, amelyet konkrét kötelezettségeket tartalmazó nemzetközi egyezmények is rögzítenek. Az állatgenetikai erőforrások napjainkban a meg nem újítható, meg nem újuló természeti erőforrások között egyre nagyobb jelentőséget nyernek. Egy adott fajta eltűnése adott esetben egyúttal a tulajdonságait meghatározó génállomány örökre történő elvesztésével jár, amely többé nem rekonstruálható és mással nem pótolható. A génbankokban tárolt génkészleteknek a fontossága a közvetlen és közvetett felhasználók körében, mind a biológiai sokféleség védelme szempontjából, mind az állattenyésztés és -nemesítés, az állati szaporítóanyag kereskedelem, valamint speciális tulajdonságokkal rendelkező termékek előállítása szempontjából rendkívüli mértékben megnőtt.

Az őshonos és réghonosult állatfajták, valamint a termelésből kiszoruló veszélyeztetett fajták megőrzése kiemelt feladat, hiszen ezek a fajták csak az eredeti termelési, tartási környezetben, az eredeti szelekciós szempontok folyamatos alkalmazásával, szigorú törzskönyvi nyilvántartásra alapozva őrizhetők meg. Amennyiben a fajta létszáma a kritikus szint alá csökken vagy az eredetitől eltérő tenyésztési célok és tenyésztési környezet miatt a fajta nagymértékben megváltozik, az eredeti tulajdonságok már nem állíthatók helyre.

A fajták fenntartása az eredeti tartási termelési környezetben in situ módon, valamint a szaporítóanyagok begyűjtésével és mélyhűtve tárolásával történik. A lótenyésztés területén kiemelt szerepe van az állami méneseknek, melyek a leginkább veszélyeztetett hagyományos lófajták megőrzésének bázisát adják. Magyarország sajátos történelem-földrajzi helyzetéből adódóan idetartoznak a Kárpát-medencében szórványban fellelhető, fajtaelismeréssel nem rendelkező, régi magyar mezőgazdasági állatfajták állományainak begyűjtésével és rekonstrukciójával kapcsolatos feladatok is.

A mezőgazdaság biológiai alapjainak fejlesztése

A fenntarthatóság jegyében a genetikai anyagok megőrzésén túl a legkorszerűbb növényfajták állami elismerésével, a vetőmagok, vegetatív szaporítóanyagok és ültetési anyagok minőségének felügyeletével az AM hozzájárul a magyar mezőgazdaság és a biztonságos növényi élelmiszer-előállítás sikeréhez. Az élelmiszerlánc első elemeként a hazai vizsgálatok alapján köztermesztésbe kerülő növényfajták jelentik a garanciát arra, hogy a termelők, gazdálkodók gazdaságosan, a környezetet és az egészséget kímélő fajtákat termesszenek, amely a minősített vetőmaggal együtt az alapja annak, hogy egészséges, jóízű élelmiszerek kerüljenek a fogyasztók asztalára. Továbbra is feladatként jelenik meg a magyar ebfajták genetikai állományának fenntartása, a tenyésztési alapadatok molekulárbiológiai tesztekkel történő megalapozottság vizsgálata.

Állattenyésztéshez kapcsolódó szakmai feladatok támogatása

Az AM számára kiemelten fontos a hazai állattermék-előállítás biológiai alapjainak megőrzése és fejlesztése, versenyképességének fenntartása, a magyar állatfajtákból készülő hazai termékek piaci pozíciójának megerősítése.

Őshonos állatfajtáink (mangalica sertés, racka juh, magyartarka marha, magyar hidegvérű ló stb.) esetében a szaporodóképes alapállományok fenntartása és az ezekre épülő árutermelő állományok termeltetése nem csupán a hagyományos élelmiszerek előállítása szempontjából fontos, hanem a családi- és kisgazdaságok működőképessége, a helyi piacok fenntarthatósága szempontjából is elengedhetetlen.

A nagyüzemi jellegű állattermék-előállítás szempontjából a meglévő fajták korszerűsítése, illetve a világ vezető fajtáinak meghonosítása kiemelt feladat, hiszen ezek hozzájárulnak az állattenyésztés versenyképességének fenntartásához. A szakmai feladat nehézségét az adja, hogy egyszerre kell megfelelni a nagy mennyiségű és javuló minőségű árualap megteremtése mellett a környezetvédelmi elvárásoknak, a kórokozókkal szembeni rezisztencia és a klímaváltozáshoz való adaptációs képesség megteremtése szakmai igényének.

Elérni kívánt cél a szarvasmarha-, sertés-, juh-, baromfi- hal- és házinyúlállományok genetikai bázisának felmérését, megőrzését és fejlesztését hivatott kutatás-fejlesztési tervek, génmegőrző programok támogatása, különös figyelemmel a legkorszerűbb molekuláris biológiai eszközökre.

Fontos feladat a környezeti károsanyag-kibocsátás csökkentése, a körforgásos gazdaság lehetőségeinek kihasználása, kommunikációs és marketing programok támogatásával a termékek piacra juttatásának elősegítése, informatikai fejlesztések megvalósítása, valamint a sertéságazati felügyeleti hálózaton keresztül szakmai támogatás biztosítása a sertésenyésztők számára.

Tanyafejlesztési Program

A 2011 óta minden évben nagy sikerrel és érdeklődéssel meghirdetett Tanyafejlesztési Program célja a tanyai gazdálkodás megújításával, sajátos értékeinek megmentésével és a tanyai életmód hátrányainak csökkentésével kapcsolatos tevékenységek, valamint a tanyai életmód minőségének javításával kapcsolatos fejlesztések finanszírozása. A program települési és térségi kihatású, valamint egyedi – tanyai gazdálkodókat érintő – fejlesztéseket is támogat annak érdekében, hogy lehetőség szerint minél több tanya településre és tanya eljusson, illetve minél több, a tanyák szempontjából kiemelt célt kezeljen.

A Tanyafejlesztési Program célterületei – a megfelelő és hatékony forrásfelhasználás, valamint a minél szélesebb körben történő támogatás érdekében – a VP célkitűzéseivel összhangban kerülnek kialakításra.

Zártkerti Program

A kormány a Zártkerti Program létrehozásáról szóló 1578/2017. (VIII. 28.) Korm. határozatban döntött arról, hogy az ingatlan-nyilvántartásban zártkertként nyilvántartott ingatlanokon meglévő genetikai sokféleség megőrzése, a környezet védelme, a külterületeken folytatott szőlő- és gyümölcsstermesztés fennmaradása, valamint a vidéki tájfenntartás érdekében mielőbbi célzott beavatkozás szükséges. Továbbra is szükséges a zártkert besorolású földrészletek mezőgazdasági hasznosítását segítő, valamint infrastrukturális háttérét biztosító fejlesztések támogatása.

Osztatlan földtulajdon megszüntetése

A föld- és birtokrendezés célja az 1990-es években végrehajtott részarány földkiadás során keletkezett osztatlan közös földtulajdonok megszüntetésének, a megosztást kérelmező tulajdonosok részére történő önálló ingatlanok kialakításának, és a tulajdonosok birtokba helyezésének végrehajtása, ezáltal az termőföldek használatának, adásvételének, megkönnyítése.

Mezőgazdasági vízgazdálkodás

Nemzetpolitikai szempontból kiemelkedően fontos cél a mezőgazdasági termelés, valamint a vízgazdálkodás egymást nem veszélyeztető, összehangolt fejlesztése. Cél a mezőgazdaság környezeti szempontból is fenntartható vízgazdálkodásának fejlesztése, a biztonságos élelmiszertermelés fenntartása. Hazánkban az öntözött területek aránya jelentősen elmarad mind a rendszerváltozás előtti szinttől, mind az európai átlagtól. A kormányzat ennek megoldására célul tűzte ki, hogy 2024-ig további 100,0 ezer hektár területet von be az öntözésbe. Ennek érdekében az öntözésfejlesztést számos döntésével támogatta. 2018 szeptemberében a kormány úgy döntött, hogy a gazdálkodók számára elérhető öntözővíz mennyiségének növelése érdekében 2020 és 2030 között – várhatóan – összesen 170,0 milliárd forint fejlesztési forrást biztosít az öntözéshez kapcsolódó víz keresleti és kínálati oldal fejlesztésére, amely több tárca együttműködésében valósulhat meg. Kormányzati szándék alapján 2019. évben létrehozásra kerül az öntözési igazgatási szerv a vízkeresleti oldal erősítése és a termelők öntözési tevékenységének szakmai támogatása érdekében. Az öntözési igazgatási szerv feladatait a Nemzeti Földügyi Központ feladatairól szóló 158/2019 (VI. 28.) Korm. rendelet, valamint az öntözéses gazdálkodásról szóló 2019. évi CXIII. törvény határozza meg.

Az öntözéses gazdálkodásról szóló 2019. évi CXIII. törvény alapvető célja, hogy a felszíni vízből való öntözést támogassa. A legtöbb problémát ma a légköri aszály, a légköri szárazság okozza. A megfelelő felszíni vizek odavezetésével csökkenteni lehet a klímaváltozás káros hatásait.

Az öntözéses gazdálkodásról szóló törvény és intézkedési csomag révén elhárulnak a hazai mozaikos birtokszerkezetből adódó, termelői öntözésfejlesztési beruházások megvalósítását és működtetését akadályozó tényezők.

Fontos új elemek jelentek meg a jogi szabályozásban, hiszen a beruházások biztonsága érdekében a vízjogi engedéllyel rendelkező termelők az öntözővíz átvezetése érdekében – megfelelő kártalanítás mellett – öntözési szolgáltatást alapíthatnak mindazon más tulajdonában álló földrészleteken, amelyek területek felhasználása a víz átvezetése érdekében szükséges öntözési tevékenységükhöz.

Fenntartható erdőgazdálkodás

A tárca nagy hangsúlyt fektet a Nemzeti Erdőstratégiában foglalt célok teljesítésére, az erdővagyon megőrzésére és gyarapítására, valamint a természetközeli erdőgazdálkodási módszerek fejlesztésére. Emellett fokozott figyelmet fordít az erdők védelmére, ellenálló- és alkalmazkodóképességének javítására, elsősorban a klímaváltozás kedvezőtlen hatásainak mérséklésére. A nemzeti vagyon kezelésének és védelmének kiemelt célja a közérdek szolgálata, a közös szükségletek kielégítése és a természeti erőforrások megóvása a jövő nemzedékek szükségleteinek figyelembevételével. A megfogalmazott célok elérése érdekében elrendelt erdőgazdálkodási tevékenységek költségvetési forrásból történő támogatása kiemelt feladat.

A társadalom igényei jelentősen növekednek az erdők sokrétű szolgáltatásai iránt, ezért a tárca a korábinál is nagyobb hangsúlyt fektet az erdők gazdasági, védelmi és közjóléti szolgáltatásainak fejlesztésére, továbbá az ember és az erdő viszonyának javítása érdekében is a környezeti nevelésre, valamint az erdő rekreációs szerepének erősítésére. Ehhez elengedhetetlen az erdészeti ágazat kormányzati képviselőinek megszilárdítása, fokozása, kiegészítése a magán erdőgazdálkodással. Továbbra is kiemelt feladat a társadalom tájékoztatása és a magán tulajdonosok által igénybe vehető támogatások kidolgozása.

Vadgazdálkodás

Valamennyi vadon élő állatfaj hazánk megújuló természeti erőforrásainak, valamint a biológiai életközösségnek pótolhatatlan része. A vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény szem előtt tartja a biológiai sokféleség megőrzését és a fenntartható vadgazdálkodást. A hazai vadállományt önmagáért is meg kell őrizni, de mivel megújuló természeti erőforrásról van szó – amely a nemzeti vagyon része – gazdálkodni is kell vele. Ezen célok megvalósulását tovább szolgálja a tájegységi rendszer bevezetése, amely egységes kezelési szemlélettel rendelkezik, és ennek révén a vadgazdálkodási tervezés és végrehajtás során az eddigieknél is jobban figyelembe lehet venni a vadászterületek egymástól eltérő helyi adottságait, természetföldrajzi jellemzőit, természetesen a vadászható fajok ökológiai és etológiai sajátosságaira is tekintettel. A vadgazdálkodási ágazat kiemelt feladata és célja a vadgazdálkodási kutatások, valamint a hagyományos vadászati módok, a vadászati hagyományok ápolása, népszerűsítése és támogatása.

Halgazdálkodás és halvédelem

Az állat- és növényvilág természetes sokféleségének fenntartása, folyamatos megújulása, a halgazdálkodási jog hasznosításának és a haltermelésnek a piacgazdaság követelményeivel, valamint a vízi élővilág és a vizek természeti környezete védelmével összhangban való gyakorlása, továbbá a természetes vízi ökoszisztémák halállományának megóvása, fenntartható hasznosítása és a haltermelés fejlesztése, valamint a horgászat, mint sport és a halfogyasztás szintjének emelése kiemelt ágazati cél.

„Zöldebb Magyarország”, a települési életminőség és a települési környezetminőség javítása

A lakosság életminőségének javításához, az egészséges környezethez való alkotmányos jog érvényesítéséhez, a társadalom és a gazdaság fejlődéséhez kulcsfontosságú feltételeket jelent a természeti erőforrások hosszútávon fenntartható használata, a környezet minőségének javítása, a természeti örökség megőrzése és a környezeti biztonság megerősítése, melyek a környezetvédelmi szakterület legfőbb cselekvési területeit képezik.

Az AM a tervek szerint egyrészt folytatja a korábbi években megkezdett programok megvalósítását, biztosítja a hazai, EU-s és nemzetközi jogszabályokból adódó kötelezettségek teljesítését, másrészt számos területen tervez előrelépést a Nemzeti Környezetvédelmi Program (NKP) céljainak elősegítése és megvalósítása érdekében.

Kiemelt célként jelenik meg a környezeti tudatosság fejlesztését és a környezeti nevelést szolgáló, több éve folyó és 2022-ben is folytatódó programok lebonyolítása, úgy mint az Országos Iskolakert-fejlesztési Program, Zöld Óvoda program, Biotikus Index a Középszintű Oktatásban (BISEL), Ments meg egy kertet!, Ökoiskola Program, erdei óvoda és erdei iskola programok, valamint ismeretterjesztő és szemléletformáló akciók és kampányok. Elkészült a 2015–2020 közötti időszakra szóló 4. NKP végrehajtásáról szóló beszámoló, valamint a

2021-2026 közötti időszakra szóló 5. NKP, amelynek elfogadása folyamatban van. Aktuális feladat a Nemzeti Fenntartható Fejlődés Keretstratégia legutóbbi két évének kormányzati beszámolója is.

A tárca további feladata a szennyezett területek kezelését meghatározó Országos Környezeti Kármentesítési Program megújítása, az alulhasznosított barnamezős területek fejlesztési lehetőségeinek megalapozása, a környezettechnológiai előrelépések ösztönzése, valamint a környezet állapotának felmérését és értékelését szolgáló mérő-, megfigyelő-, ellenőrző-, értékelő- és információs rendszer összehangolása is.

Az AM további kiemelt feladata a levegőminőség javításával és a zajterhelés csökkentésével összefüggő intézkedések megvalósítása. Fő célkitűzés a környezeti levegő minőségének javítása, az emberi egészséget és a természeti környezetet veszélyeztető légszennyezettség kialakulásának megelőzése. A levegőminőség tekintetében kiemelt feladat elsősorban a kisméretű szálló por (PM₁₀, PM_{2,5}), az ammónia és a nitrogén-oxidok kibocsátásának csökkentése, melyek fő forrásai a lakossági tevékenységek, a mezőgazdaság és a közlekedés. A levegőminőségre vonatkozó hosszú távú célok teljesítése érdekében Magyarország megalkotta az uniós irányelvben előírt légszennyezőanyag kibocsátás csökkentésére irányuló intézkedési tervét, amely 2020 májusában lépett hatályba, Országos Levegőterhelés-csökkentési Program (OLP) elnevezéssel. A közlekedés, az ipar, az energiatermelés, a mezőgazdaság és a lakosság által kibocsátott részecskeszennyezés csökkentésére szolgáló intézkedések célja az emberi egészség és az ökoszisztémák megóvása, a környezet védelme, a gazdaság működése és fejlődése, a társadalom anyagi-szellemi fejlődésének hosszú távú biztosítása mellett. Az új program minden lényeges légszennyező anyag kibocsátásának csökkentésére országos célértékeket tűz ki, melyek elérése érdekében intézkedéseket fogalmaz meg. Az OLP-hez kapcsolódó új feladatként az ökoszisztémára gyakorolt hatások változását is évente értékelni kell monitoring mérések, vizsgálatok elvégzésével. A levegő minőségének változását az Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat monitorozza. A kibocsátások nyomon követési és hatás-monitoring vizsgálatai az OLP végrehajtása értékelésének az alapját jelentik. Fentiekén túl, azokkal összefüggésben szükséges az Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat folyamatos fejlesztése. Ennek keretében beazonosításra kerülnek azok az elavult műszerek, amelyek cseréje elengedhetetlen a levegőminőségi adatok uniós előírásoknak való folyamatos megfeleléséhez. A műszerek joghatással járó hatósági mérést végeznek, így mérési pontosságuk nem lehet megkérdőjelezhető. A fejlesztés eredményeként pontosabb képet kaphatunk az ország levegőminőségéről, amely birtokában hatékonyabb intézkedések előkészítése és végrehajtása is lehetővé válik.

A zajvédelem tekintetében kiemelt jelentőségű feladat az elkészült zajtérképek felhasználásának elősegítése és nyomon követése, továbbá a stratégiai zajtérképek új számítási módszerének bevezetéséhez kapcsolódó feladatok végrehajtása. További kiemelt feladat az elmúlt évek tapasztalatai alapján a hazai zajvédelmi szabályozás teljes felülvizsgálata, korszerűsítése, valamint az uniós zajvédelmi szabályozás változásainak hazai jogszabályi környezetbe való átültetése.

A természeti értékek megőrzése

Az AM kiemelt feladata a védett természeti területek és értékek állapotának megőrzése és javítása, a Natura 2000 területek állapotának megőrzését szolgáló intézkedések megvalósítása. A természetes, természetközeli élőhelyek és az ökológiai kapcsolatok fenntartása, fejlesztése, az ökoszisztéma szolgáltatások védelme és helyreállítása érdekében is kiemelt fontosságú, amely a védett természeti területeken túlmutatva, a nem védett természeti területeken is szükségessé teszi a biológiai sokféleség és a természeti értékek megőrzését és helyreállítását, valamint a természeti értékek és azok élőhelyének folyamatos nyomon követését.

A tárca kiemelt szakmai feladata a védett és védelemre tervezett természeti területek védettségi szintjének helyreállítása, megőrzése, mely egyben törvényi kötelezettség végrehajtását is szolgálja.

Hazánk természeti értékeinek jelentős hányada kötődik közvetlenül mezőgazdasági művelés alatt álló területhez, illetve erdőhöz. Ezek fenntartásában kiemelt szerepe van a természetkímélő gazdálkodásnak. 2022. évben is kiemelt feladat a nemzeti park igazgatóságok (Igazgatóságok) természetvédelmi és térségfejlesztő szerepének erősítése, az értékörzés elsődlegessége mellett a természetvédelmi célú vagyonkezelési tevékenységük ellátása, a természeti értékek bemutatása, az ismeretterjesztés lehetőségeinek bővítése. Folytatódik a fajmegőrzési tervek és fajvédelmi beavatkozások végrehajtása, valamint az élőhely-rekonstrukciók megvalósítása, melyek jelentős része uniós támogatások felhasználásával történik. A 2021-2027 pénzügyi időszak európai uniós forrásainak minél szélesebb körű felhasználása, a támogatott projektek befejezése kiemelt cél. További szakmai feladat az élettelen természeti értékeink megőrzése és védelme. Mindezekkel összefüggésben folyamatosan működik a Természetvédelmi Információs Rendszer és annak alközpontjai.

A hazai természeti értékek megőrzése elképzelhetetlen nemzetközi összefogás nélkül, ezért, valamint a biológiai sokféleség globális védelme érdekében az AM kiemelt feladatának tekinti a nemzetközi természetvédelmi egyezmények munkájában, azok célkitűzéseinek és munkaprogramjának kidolgozásában és végrehajtásában való aktív részvételét, illetve az egyezményekből, valamint az Európai Bizottságnak az Európai Zöld megállapodásban előírtakból, a természet megőrzését és helyreállítását célzó új Biológiai Sokféleség Stratégiájából (*European Biodiversity Strategy for 2030, COM (2020) 380*) fakadó hazai feladatok megvalósítását.

Az uniós kötelezettségek közül megemlítendő még a természeti értékek megőrzése érdekében az idegenhonos inváziós fajok visszaszorítási, terjedésének megelőzési kötelezettsége.

A fenntartható fogyasztás és termelés elősegítése

Az AM – összhangban a kormány *klíma- és természetvédelmi akciótervében foglaltakkal* – 2022-ben is törekszik arra, hogy a környezettudatos hazai és külföldi gyártók, forgalmazók és szolgáltatók hatékonyabban és eredményesebben érvényesüljenek a piacon a termékekre és szolgáltatásokra vonatkozó uniós öko címké, valamint a hazai Környezetbarát Védjegy, mint nemzeti öko címké forgalomnövelő hatású, versenyeszközként történő alkalmazásával. Kiemelt figyelmet fordít a tárca továbbá az EU környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszerének (EMAS) hatékony hazai működésére is. Támogatja e rendszerek népszerűsítését, mivel a fenntartható fogyasztás és termelés megvalósításában is alapvető szerepet játszik a tájékoztatás és szemléletformálás.

Hungarikumok és a nemzeti értéktár megőrzésének, népszerűsítésének támogatása

Az Országgyűlés döntése alapján az AM látja el a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvény (hungarikum törvény) által létrehozott Hungarikum Bizottság működtetésével kapcsolatos titkársági feladatokat.

A hungarikum törvény alapvető célja, hogy széles társadalmi összefogás kialakításával azonosítsa, rendszerezze, közzétegye mind az országhatáron belül, mind a határon túl megtalálható nemzeti értékeinket. A hungarikum törvény elfogadása óta eltelt időszakban a hungarikum mozgalom, az értékgyűjtés és népszerűsítés kiszélesedett, és a mozgalom elindult a határon túli nemzetrészekben is. Több mint ezer helyi szintű értéktár alakult meg, amelyek közel tízezer értéket tartanak számon. További feladat a számba vett nemzeti értékek és hungarikumok még szélesebb körű megismertetése, a nemzetkép építésének elősegítése, az

értékek megőrzése és védelme. Mindez fontos részét képezi a társadalom nemzeti azonosság-tudatának, öntudatának, összetartozásának erősítésével kapcsolatos kormányzati politikának.

A tárca támogatási pályázatok kiírásával, illetve egyedi támogatási döntésekkel segíti, bátorítja az értékek azonosítását, gyűjtését, bemutatását, valamint az értékek kiemelkedő voltának jobb megismerését és megőrzését segítő helyi kezdeményezéseket, tevékenységeket.

A folyamatosan bővülő hungarikumok és nemzeti értékek gyűjteményének megismerését a már kialakított és ismert arculati elemek felhasználásával, hazai és külföldi promóciós tevékenységekkel tervezi a tárca tovább erősíteni. A fiatal generáció figyelmének felkeltése érdekében a nekik szóló rendezvényeken, fesztiválokon jelenik meg a tárca, és az érdeklődésük fenntartása érdekében szorgalmazza, hogy nemzeti értékeink bemutatása szerves részét képezze a közoktatásnak. További kiemelt feladat, hogy újszerű pályázatokon, időszerű projekteken keresztül kerüljenek bevonásra a fiatalok az értékgyűjtésbe, ezáltal népszerűsítve nemzeti értékeinket. Kiemelt cél a határon átnyúló együttműködések erősítése és újabb kapcsolódási pontok keresése a szomszédos országok magyarságával.

Határon átnyúló agrár- és vidékfejlesztési feladatok támogatása

A határon túli magyarság jelentős része, mintegy 70%-a vidéki térségben, s hozzávetőlegesen 30%-a mezőgazdasági tevékenységből, valamint az ahhoz kapcsolódó feldolgozó iparból, illetve szolgáltató szektorból él. Ezért az Alaptörvényben megfogalmazott azon elvárásnak, mely szerint „Magyarország az egységes magyar nemzet összetartozását szem előtt tartva felelősséget visel a határain kívül élő magyarok sorsáért, elősegíti közösségeik fennmaradását és fejlődését, támogatja a szülőföldön való boldogulásukat”, az agrárium tud a legjobban eleget tenni.

Az agrártárca 2012 óta kialakította és működteti azon folyamatosan bővülő létszámú civil szervezetekből álló kapcsolati hálóját, amelyek ellátják több tízezer külföldi magyar gazdálkodó érdekképviseletét, és amely az agrárium teljes területét átfogóan naprakész információáramlást tesz lehetővé tagjai között.

A kormány nemzetpolitikájának köszönhetően a kultúra és oktatás mellett a gazdaság területén is kedvező folyamatok indultak el a határon túli magyar lakta területeken, így az agrárágazatban is. A gazdasági ösztönzőkkel párhuzamosan az agrártárca kiépítette a hatékony és naprakész információáramlást biztosító, és ugyancsak a külföldi magyar agrár-érdekképviseleti szervezetekre épülő intézményrendszerét, a Kárpát-medencei falugazdász hálózatot. A tárca a hálózat révén az egyes gazdálkodókat, a Schams Ferenc terv megvalósításával pedig speciálisan a borászokat kívánja integrálni, és kiszolgáltatottságuk csökkentése érdekében ösztönzi széleskörű összefogásukat, valamint közösségi gazdálkodás irányába történő elmozdulásukat.

Ugyancsak stratégiai cél a határon túli magyar nyelvű agrárképzést folytató közép- és felsőfokú oktatási intézmények támogatása, mivel az agráriumból élők utánpótlásának biztosításához, a fiatal generáció szülőföldön való megmaradásra ösztönzéséhez meg kell teremteni a képzési lehetőségeket a szakképzés, a közép- és felsőfokú képzés, valamint a felnőttképzés területén egyaránt. Napjainkban egyre kevésbé jelent perspektívát a fiatal generáció számára a mezőgazdaság, nem értelmezik azt kitörési pontként. A tárca ezért folyamatosan olyan ösztönzők kialakításán dolgozik, amelyek vonzóbbá teszik az agrárszakképzéseket, és az agráriumból való megélhetést a fiatalok körében.

Vidékfejlesztési és Halászati Programok

Vidékfejlesztési Program

Az EMVA 2014-2020 programozási kerete Magyarország számára az 1305/2013/EU rendelet alapján 3430,6 millió euró, melyhez átlagosan 18% nemzeti társfinanszírozás társul. Ez összességében mintegy 1413,8 milliárd forint összegű közpénz felhasználását teszi lehetővé.

Az Európai Parlament és a Tanács 2020. december 23-i (EU) 2020/2220 rendelete alapján Magyarország az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) forrásaiból további két évre (2021, 2022) átmeneti forrásokban részesül, amelyhez a kormány döntése alapján 80%-os társfinanszírozás kapcsolódik. Így a VP 2014-2022 között felhasználható keretösszege eléri a 2 941 100 millió forintot.

A VP hangsúlyos elemét képezi a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás, azzal összefüggésben a környezetkímélő, fenntartható gazdálkodás, agrár-környezetgazdálkodás, kiemelt szempontja és beavatkozási területe a vidéki térségek és közösségek lehetőségeinek bővítése, a vidéki gazdaság és helyi közösségek fejlesztése. A VP beavatkozásai a kormányzati tervek szerint szorosan kapcsolódnak a többi Operatív Program intézkedéseivel, a vidékfejlesztés szempontját érvényesítve azokkal szinergiában valósulnak meg, mind a központi intézkedéseket, mind a helyi és térségi programokat tekintve.

Magyar Halgazdálkodási Operatív Program (MAHOP)

Az Európai Tengerügyi és Halászati Alapból finanszírozott Magyar Halgazdálkodási Operatív Program támogatási rendszere Magyarország esetében 4 uniós prioritás köré épül. Magyarország számára a halgazdálkodás fejlesztésére valamivel több, mint 16 000,0 millió forint áll rendelkezésre, amelynek keretében kiemelt cél a Halászati Operatív Program (HOP 2007-2013) által megteremtett termelői bázisok és a halgazdálkodási kkv-k fejlesztése, a hagyományos tógazdasági haltermelés versenyképességének növelése, valamint a biodiverzitás megőrzése vagy növelése mellett az akvakultúra fenntarthatóságának alternatív energiaforrások használatával, illetve a környezetterhelés csökkentésével történő biztosítása.

A program további fontos célja az új fajok termelésbe vonásának segítése, az intenzív, innovatív technológiákat alkalmazó haltermelés fejlesztése és a halfeldolgozás támogatása. A halfogyasztás ösztönzése érdekében a MAHOP Irányító Hatóság folytatja az előző programozási időszakban megkezdett Kapj rá! halfogyasztást népszerűsítő marketing kampányt.

Magyar Halgazdálkodási Operatív Program Plusz (MAHOP+)

A MAHOP+ kiemelt célja a Halászati Operatív Program által megteremtett termelői bázisok, a halgazdálkodási kkv-k fejlesztése, a hagyományos tógazdasági haltermelés versenyképességének növelése, valamint a biodiverzitás megőrzése vagy növelése mellett az akvakultúra fenntarthatóságának alternatív energiaforrások használatával, illetve a környezetterhelés csökkentésével történő biztosítása.

A 2021-2027-es programozási időszak új halgazdálkodási operatív programjának (MAHOP+) első felhívásai 2021. első félévében meghirdetésre kerülnek. Ezek kiválasztási folyamata az Irányító Hatóság tervei alapján 2021. évben lezárul, az első kifizetések 2022. évben tervezettek, elsősorban támogatási előlegként közel 1000,0 millió forint értékben.

A VP, a MAHOP és a MAHOP+ a költségvetés XIX. Gazdaság-újraindítási Alap Uniós Fejlesztési fejezetében kerültek megtervezésre.

Tekintettel arra, hogy az AM által kezelt előirányzatok egy része a XLVII. Gazdaság-újraindítási Alap fejezetben került megtervezésre, jelen dokumentum csak a XII. Agrárminisztérium fejezetben tervezett előirányzatok részletes indoklását tartalmazza, míg a XLVII. Gazdaság-újraindítási Alap fejezetben megtervezett előirányzatok részletes indoklása és levezetése az adott fejezetnél található.

II. A célok megvalósításához rendelkezésre álló erőforrások 2022-ben

millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Átlagos statisztikai állományi létszám* (fő)
Intézmények	79 820,1	25 326,1	54 494,0	8 232
Fejezeti kezelésű előirányzatok	39 815,8	6 400,0	33 415,8	-
Központi kezelésű előirányzatok	13 000,0	0,0	0,0	-

*Kit.(2018. évi CXXV. törvény a kormányzati igazgatásról) hatálya alá tartozók esetében az alaplétszám és a központosított álláshelyek száma együttesen.

III. A célok elérésének módja a felügyelt ágazatokban

III.1. Intézményekkel történő feladatellátás

1. cím Agrárminisztérium igazgatása

Az AM igazgatása a hatályos Statútum rendelet alapján a kormány agrárpolitikáért, agrárvidékfejlesztésért, élelmiszerlánc-felügyeletért, élelmiszeriparért, erdőgazdálkodásért, földügyért, halgazdálkodásért, környezetvédelemért, természetvédelemért, földügyi és agrárvidékfejlesztési szakigazgatáshoz kapcsolódó térképészetért, valamint vadgazdálkodásért felelős tagjának a munkaszervezete, a miniszter feladat- és hatáskörének ellátásához szükséges hivatali feladatokat látja el.

Az AM 2020. október 1-jétől a Nemzeti Állatvédelemi Program megújításáért és végrehajtásáért felelős miniszteri biztost foglalkoztat a Kit. alapján. A feladatok ellátásához szükséges fedezet bázis jelleggel került biztosításra a 2022. évi költségvetésben.

A kormány döntése értelmében 2021. január 1-jétől a mezőgazdasági öntözési célú, felszín alatti vízkivétellel kapcsolatban az AM másodfokú szakhatóságként került kijelölésre. A Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóságtól (BM OKF) átvett feladatokkal összefüggésben az AM részére 4 álláshely és a rendelkezésre álló éves kiadások fedezete bázis jelleggel átvételre került a XIV. Belügyminisztérium fejezet terhére.

A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény (Szkt.) rendelkezései alapján az Innovációs és Technológiai Minisztérium felügyelete alá tartozó Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal (NSZFH) részére a 2020. évben egyes szakképzéssel kapcsolatos feladatkörök átadásra kerültek az AM-től. Az átadott feladatokkal összefüggésben 1 álláshely és a hozzá kapcsolódó kiadási és költségvetési támogatási előirányzat kerül bázis jelleggel átadásra az XVII. Innovációs és Technológiai Minisztérium fejezet javára.

Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) tekintetében a tanúsító szervi feladatok, valamint az EMVA és az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) tekintetében az illetékes hatósági közreműködés, annak keretében akkreditációs és felügyeleti vizsgálatok elvégzéséhez szükséges, a hatályos szerződés 2021. évben lejár, így a 2021. évre az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap tekintetében a tanúsító szervi feladatok, valamint az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap és az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap tekintetében az illetékes hatósági közreműködés, annak keretében akkreditációs és felügyeleti vizsgálatok elvégzése kapcsán forrás biztosításáról szóló 1377/2017. (VI. 15.) Korm. határozat alapján biztosított források kivezetésre kerülnek. A feladatok ellátása azonban folyamatos, ezért 2021. évben új szerződés kerül megkötésre, amelynek finanszírozásához az az Európai Mezőgazdasági Garancia Alap és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap tekintetében a Kifizető Ügynökséggel kapcsolatos tanúsító szervi feladatok, valamint az illetékes hatósági közreműködés keretében az akkreditációs felügyeleti és monitoring vizsgálatok elvégzéséhez szükséges forrás biztosításáról szóló 1742/2020. (XI. 11.) Korm. határozat alapján többletforrás került biztosításra.

Egyes fejezeti kezelésű előirányzatokból beépítésre került az azokhoz kapcsoló, de az intézmény költségvetésében rendszeresen, minden évben felmerülő kiadások fedezete (szakértői díjak, bizottsági tagok tiszteletdíja). Az AM igazgatása 2021. évre tervezett állományi létszáma 724 fő volt. A Kit.-hez kapcsolódó létszámváltozásokkal és a fenti feladattal összefüggésben az AM igazgatása alaplétszámához tartozó álláshelyeinek száma összességében 2022. évre 729 álláshelyre módosult.

millió forintban, egy tizedessel

1. cím	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Átlagos statisztikai állományi létszám (fő)
2021. évi eredeti előirányzat	8 765,0	134,0	8 631,0	724
<i>Változások jogcímenként:</i>				
Intézménytől átvett/átadott feladat (tételesen)				
Mezőgazdasági öntözési célú vízellátási munkák engedélyezésével kapcsolatos szakhatósági feladatok ellátása (BM OKF)	24,6		24,6	4
Egyes szakképzéssel kapcsolatos feladatkörök Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal részére történő átadása	-6,0		-6,0	-1
Fejezeti kezelésű előirányzatról átvett feladat (tételes felsorolás)				
20/05 Ágazati szakmai és társadalmi szervezetek támogatása fejezeti kezelésű előirányzat (Hungarikum feladatok ellátása,	69,0		69,0	
20/2/3 Erdő-, vad- és halgazdálkodási feladatok fejezeti kezelésű előirányzat (Országos Halgazdálkodási Tanács tagjainak tiszteletdíjai)	15,1		15,1	
20/1 Környezet- és természetvédelmi feladatok fejezeti kezelésű előirányzat (Life projektek koordinációja, génmegőrzési feladatok ellátása)	41,8		41,8	
20/3/2 Mezőgazdasági szakmai feladatok fejezeti kezelésű előirányzat (Lóversenyzést felügyelő tagjainak tiszteletdíjai)	11,2		11,2	
egyéb változások (egyszeri feladat kivétele, stb.)				
EMVA tekintetében a tanúsító szervi feladatok, valamint az	-53,3		-53,3	

EMVA és az EMGA tekintetében az illetékes hatósági közreműködés, annak keretében akkreditációs és felügyeleti vizsgálatok elvégzéséhez szükséges 2021. évi források kivétele (1377/2017. (VI. 15.) Korm. határozat)				
2022. évi hiánycél elérése érdekében történő bázis csökkentés	-172,7		-172,7	
Többlet (jogcímenként)				
EMVA tekintetében a tanúsító szerve feladatok, valamint az EMVA és az EMGA tekintetében az illetékes hatósági közreműködés, annak keretében akkreditációs és felügyeleti vizsgálatok elvégzéséhez szükséges 2022. évi források (1742/2020. Korm. határozat)	455,6		455,6	
Nemzeti Állatvédelmi Program miniszteri biztos és munkatársai bérének fedezete	53,9		53,9	
Működési kiadások finanszírozása	200,0		200,0	
2021. évi létszámváltozások átvezetése				2
2022. évi javasolt előirányzat	9 404,2	134,0	9 270,2	729

2. cím Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (NÉBIH)

A NÉBIH a *Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalról* szóló 22/2012. (II. 29.) Korm. rendelet alapján az agrárminiszter irányítása alá tartozó központi hivatal, amely feladatát országos illetékességgel látja el.

NÉBIH fő feladatai közé tartozik:

- az élelmiszerlánc biztonságának szavatolása annak minden területét érintően (termőföldtől az asztalig);
- küzdelem a csalás, a hamisítás ellen, a feketegazdaság felszámolása;
- támogatás, szakmai tanácsadás a tisztességes vállalkozások számára (példaként említhető a Jó Higiéniái Gyakorlati Útmutató – GHP, valamint a létesítmény auditokra történő felkészítés);

- tudásmegosztás, szemléletformálás annak érdekében, hogy felvértezzük a lakosságot a kockázatok kiszűrésére és elkerülésére (például: oktatási programok, szemléletformáló kampányok);
- közreműködés az egységes védjegyrendszer (Kiváló Minőségű Élelmiszer, KMÉ) kidolgozásában;
- egységes információmenedzsment: információ gyűjtése, feldolgozása egy átfogó, informatikai alapokon nyugvó élelmiszerlánc-felügyeleti rendszer kialakításával;
- kockázatkezelés, válságkoordináció;
- szoros együttműködés társhatóságokkal, valamint szakmai és szakmaközi szervezetekkel;
- komplex laboratóriumi hálózat működtetése.

2019 nyarán az AM kezdeményezésére az Országgyűlés elfogadta azt a törvénymódosítást, amely lehetővé teszi az élelmiszer-hamisítást elkövető személyekkel szembeni büntetőjogi fellépést. Az új rendelkezés értelmében ezután fellelőségre vonhatóak azok a természetes személyek is, akik eddig egyes vállalkozások mögé bújva folytattak élelmiszerhamisításnak minősülő illegális tevékenységet. A személyes felelősségre vonás tehát lehetővé teszi, hogy aki a bűncselekményt elköveti, ne tudjon a gazdasági társaság felelőssége alapján a személyes felelősség alól mentesülni vagy esetleg egy újabb cég létrehozása után ismét a piacon működni. Az élelmiszer-hamisítás a bűncselekmény súlyától függően akár 5 év szabadságvesztéssel is büntethető. A NÉBIH a kiemelt ellenőrzések eredményességének további növelése érdekében 2020. évtől regionális kirendeltségeket is működtet.

A NÉBIH ellátja a nemzetközi kapcsolattartással összefüggő feladatokat is az Európai Élelmiszer-biztonsági Hivatal hazai partnerintézményeként, emellett kijelölt nemzeti kapcsolattartó pont az Európai Unió élelmiszerekre és takarmányokra vonatkozó gyors vészjelző rendszerében (RASFF). Együttműködik a World Health Organization-vel (WHO) és a Food and Agriculture Organization of the United Nations-vel (FAO), részt vesz a Codex Alimentarius munkájában.

A NÉBIH tulajdonosi joggyakorlása alá tartozik az Élelmiszerlánc-biztonsági Centrum Nonprofit Kft., ami közreműködik az éves ellenőrzési tervben foglalt ellenőrzéseknél; mintavételt, mintaszállítást és a hatósági feladatok ellátását támogató, kiegészítő tevékenységet végez; részt vesz az állami laboratóriumok és a laboratóriumi hálózat, valamint a vetőmag-minősítéshez elengedhetetlen fajtakísérleti állomások működtetésében, kísérleti vizsgálatok végzésében és közreműködik az élelmiszerláncot érintő nemzeti és uniós minőségrendszerekkel kapcsolatos feladatok ellátásában.

A kormány által elfogadott közegészségügyi stratégia alapján szükség van az élelmiszerláncot érintő kritikus kérdésekben a vásárlói tudatosság erősítésére, már gyermekkortól a fogyasztók, továbbá az élelmiszergyártók és forgalmazók szemléletformálására közérthető formában. 2019-től indult el a KMÉ védjegy-program. A KMÉ védjegyrendszer célja, hogy megkülönböztesse a kiváló minőségű, elsősorban hazai élelmiszereket a kereskedelmi kínálat egyéb termékeitől, és ehhez állami garanciát is nyújtson.

A NÉBIH-ben működik az Országos Járványvédelmi Központ, amely koordinálja az állategészségügyi járványok pl. afrikai sertéspestis vagy a madárinfluenza elleni védekezést.

A NÉBIH működteti, illetve fejleszti az élelmiszerlánc-felügyeleti információs rendszert (FELIR-t), amely tartalmazza a legális élelmiszerlánc-szereplők és tevékenységeik nyilvántartását és kiszolgálja az élelmiszerlánc-felügyeletben résztvevő területi szerveket, továbbá lehetővé teszi az ügyfelek elektronikus ügyintézését. A FELIR, amely nem csak gyűjti, hanem elemzi is az élelmiszerláncsal kapcsolatos adatokat, komoly értéket képviselhet, az ágazati adatintegráció megvalósulásában és az adatok újrahasznosításában. Az elmúlt években szisztematikusan kiépített IT architektúra a későbbiekben elemenként tovább

bővíthető, újabb élelmiszerlánc-biztonsági szakterületekre is kiterjeszhető. A NÉBIH széleskörű, az agrárium valamennyi szegmensét (állategészségügyi és állatvédelmi, növényegészségügyi és növényvédelmi, állattenyésztési, élelmiszerlánc-biztonsági, élelmiszerfogyasztási, környezeti monitoring stb.) lefedő mennyiségi és minőségi adatot tárol már jelenleg is. Ezáltal a nemzeti vagyonelem egyik meghatározó elemeként hatékonyan hozzájárulhat, kulcs fontosságú szerepet kaphat a közös ágazati adattér létrehozásának megvalósításában.

millió forintban, egy tizedessel

2. cím	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Átlagos statisztikai állományi létszám (fő)
2021. évi eredeti előirányzat	15 971,0	10 437,6	5 533,4	871
<i>Változások jogcímenként:</i>				
Intézménytől átvett/átadott feladat (tételesen)				
Központi költségvetési szervek elhelyezési célú ingatlanok bérleti díja (MNV Zrt.)	-24,1		-24,1	
Fejezeti kezelésű előirányzatról átvett feladat (tételes felsorolás)				
PRRS szakmai feladatok ellátása 20/4. Élelmiszergazdasági és élelmiszerlánc-felügyeleti feladatok fejezeti kezelésű előirányzat javára	-200,0		-200,0	
egyéb változások (egyszeri feladat kivétele, stb.)				
2022. évi hiánycél elérése érdekében történő bázis csökkentés	-99,2		-99,2	
Források átrendezése	-100,0		-100,0	
Többlet (jogcímenként)				
2022. évi javasolt előirányzat	15 547,7	10 437,6	5 110,1	871

4. cím Ménesgazdaságok

A cím 2 intézményből áll:

- Állami Ménesgazdaság Szilvásvárad
- Bábolna Nemzeti Ménesbirtok

Az intézmények alapfeladatuk keretében ellátják:

- a jelentős nemzeti kincset jelentő shagya arab, lipicai, gidrán továbbá arab telivér, angol telivér ménesek fenntartását,
- az őshonos lófajták génmegőrzési célú tenyésztését azért, hogy a fajták megfeleljenek a rájuk jellemző tradicionális jellegnek és használatnak, így biztosítva a hazai állomány fajtára jellemző értékmérő tulajdonságainak megőrzését,
- egyes lófajták sportcélú tenyésztését, hogy a fajták megfeleljenek a modern kori ló- és lovassport támasztotta nemzetközi igényeknek;
- a fajták fenntartásához szükséges mén-előállítási és ménnevelési feladatokat, a hazai populáció fenntartása és nemesítése érdekében;
- termékenyítő állomások működtetését;
- a fajták teljesítményvizsgálatához szükséges, mén- és kancavizsgák megszervezését, lebonyolítását;
- a magyar lótenyésztés idegenforgalmi célú bemutatását,
- az állomány fenntartásához szükséges takarmány előállítását,
- a tenyésztési cél eléréséhez, illetve a génfenntartáshoz szükséges nagy genetikai értékű mén és kanca egyedek beszerzését,
- fajták hazai nemesítése érdekében szükséges tenyészállat és szaporítóanyag cserét és importot,
- a tenyésztés eredményének hazai és nemzetközi összehasonlító versenyeken történő vizsgálatát,
- lótenyésztési és lovas szakember képzés terén szükséges gyakorlati feladatokat;
- a nemzetközi és hazai versenyek szervezését, lebonyolítását,
- a lovassport, lovasélet hagyományait ápoló múzeum és kiállítások fenntartását,
- a fajtához kapcsolódó lovas hagyományok ápolását, népszerűsítését,
- a műemlék épületegyüttesek állagmegőrzését.

millió forintban, egy tizedessel

4. cím	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Átlagos statisztikai állományi létszám (fő)
2021. évi eredeti előirányzat	3 869,6	3 029,6	840,0	183
<i>Változások jogcímenként:</i>				
Intézménytől átvett/átadott feladat (tétélesen)				
Fejezeti kezelésű előirányzatról átvett feladat (tétéles felsorolás)				
egyéb változások (egyszeri feladat kivétele, stb.)				
Többlet (jogcímenként)				
Minimálbér és garantált bérminimum 2021. évi emelésének többlete és a 2020. évi emelés korrekciója	3,9		3,9	
2022. évi javasolt előirányzat	3 873,5	3 029,6	843,9	183

6. cím Mezőgazdasági középfokú szakoktatás intézményei

Az AM fenntartása alá a 2020/2021-es iskolai tanévben összesen 5 Agrárszakképzési Centrum tartozik, amelyek 58 feladat ellátási helyen végeznek képzést.

A szakképzési rendszer alapvető változása alapján a 2020/2021-es tanévtől az oktatás az Szkt., valamint a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet (Szkr.) alapján történik. Az Országos Képzési Jegyzéket a szakmajegyzék váltja fel, amely a Szkr. 1. mellékletében található. Az Szkt. 27. §-a (1) a) pontja alapján az állam képviselőjében eljárva szakképző intézményt az agrárpolitikáért felelős miniszter, az erdőgazdálkodásért felelős miniszter, az élelmiszeriparért felelős miniszter, illetve a halgazdálkodásért felelős miniszter alapíthat és gyakorolhatja a fenntartót megillető jogokat, amelyek az Szkr.-ben meghatározottak szerint szakképzési centrum részeként működnek.

Az új szakképzési rendszerben új szemléletű oktatást vezettek be. Ezen struktúra alapelve szerint az iskolai rendszer feladata, hogy széles ágazati szakmai alaptudást és a foglalkoztatók által elvárt kompetenciákat adjon. A további szakmai ismereteket a felnőttképzés, valamint a vállalati továbbképzés rendszerében lehet elsajátítani, teret engedve a valós munkaerőpiaci igényeket kielégítő rövidebb idejű képzéseknek.

A szakképzési rendszer átalakításával az iskolai rendszerű képzésben az új szakképzési rendszert 2020. szeptember 1-jétől felmenő rendszerben került bevezetésre. Az átalakítás részeként az Országos Képzési Jegyzék (OKJ) helyét a Szakmajegyzék váltja fel, amelyben 25 ágazathoz tartozó 174 alapszakma szerepel. Alapszakmákat a jövőben kizárólag iskolai rendszerben lehet oktatni.

Az AM kompetenciájába 3 ágazat tartozik:

- Mezőgazdaság és erdészet (9 alapszakma és 12 szakmairány)
- Élelmiszeripar (18 alapszakma)
- Környezetvédelem és vízügy (2 alapszakma és 4 szakmairány).

Az AM a teljes országot lefedő iskolahálózattal rendelkezik, ahol a 2020/2021-es tanévben megközelítőleg 16 000 diák tanul.

A centrumokban koordináltan, egységes elvek alapján folyik a képzés, amely igazodik a munkaerőpiaci igényekhez. Az agrárképzések során elsajátítható ismeretek azok, amelyek egyben a vidék megtartó erejét hivatottak szolgálni, ezzel biztosítva jövő generációjának helyben maradását. A gyakorlatorientált képzések a vidék jövője szempontjából kiemelt fontosságúak. Az egységes és országos szinten koordinált ágazati szakképzés ugyanis kiszolgálja a gazdálkodók, mezőgazdasági vállalkozók igényeit, alapját adja a szakmai műveltség terjesztésének, a közép- és felsőoktatásnak, a tudományos kutatásnak is. A vidéki lakosság művelődésének, a polgárosodás megvalósításának alapfeltétele a fiatalok felkészítése a vidéki, a mezőgazdasági tevékenység végzésére. A kormány nemzeti programjában a vidékfejlesztés, az élelmiszergazdaság fejlesztése, valamint az ennek érdekében megvalósítandó oktatás, képzés fejlesztése továbbra is elengedhetetlen feladat.

2020. július 1-jével a szakképzésben foglalkoztatottak esetében jelentős béremelésre került sor, illetve a közalkalmazotti jogviszonyból a Munka Törvénykönyve hatálya alá kerültek át a dolgozók. Ezen béremelés hatása a 2022. évi költségvetésben bázis jelleggel érvényesítésre került.

A nagykátai Damjanich János Szakiskola fenntartói joga 2020. július 1-jétől a Ceglédi Tankerülethez került átadása, ezzel egyidejűleg a feladat ellátásához szükséges források bázis jelleggel átcsoportosításra kerültek.

millió forintban, egy tizedessel

6. cím	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Átlagos statistikai állományi létszám (fő)
2021. évi eredeti előirányzat	25 604,7	5 085,2	20 519,5	4 203
<i>Változások jogcímenként:</i>				
Intézménytől átvett/átadott feladat (tétélesen)				
Damjanich J. Szakiskola 2020. július 1-jétől a átadása a Ceglédi Tankerület részére	-270,8	-6,0	-264,8	-55
Fejezeti kezelésű előirányzatról átvett feladat (tétéles felsorolás)				
egyéb változások (egyszeri feladat kivétele, stb.)				
Többlet (jogcímenként)				
Minimálbér és garantált bérminimum 2021. évi emelésének többlete és a 2020. évi emelés korrekciója	-23,6		-23,6	
Szakképzésben foglalkoztatottak béremelése	3 899,7		3 899,7	
2022. évi javasolt előirányzat	29 210,0	5 079,2	24 130,8	4 148

7. cím Magyar Mezőgazdasági Múzeum és Könyvtár

Az intézmény egyedülálló, országos feladatot tölt be 2022. évben is az ország agráremlékeinek megőrzésében, a hungarikumok bemutatásában, a hagyományok ápolásában.

A közművelődésben betöltött szerepe túlmutat az ágazat érdekein, a nemzeti múlt, a vidék és a mezőgazdaság történelmének bemutatása mellett a tudományos kutatás, az információs rendszer szélesítésének elengedhetetlen intézményét alkotja. Nemzetközi kapcsolataival, a külföldi tudományos lapok, kiadványok terjesztésével a termelés fejlesztésének fontos bázisa.

Modern kiállítási koncepcióval, a jelenlegi aktuális kutatási eredmények beépítésével, a látogatóknak élményt nyújtó megoldásokkal ezeket a kiállításokat a szabadidő kulturált eltöltése, az élethosszig tartó tanulás, a nemzeti identitás fejlesztésének kiváló eszközévé teszi.

2020. november 1-jével a kulturális foglalkoztatottak esetében béremelésre került sor, illetve a közalkalmazotti jogviszonyból a Munka Törvénykönyve hatálya alá kerültek át a dolgozók. Az intézmény 2022. évi költségvetésébe beépítésre került bázis jelleggel a kulturális foglalkoztatottak miatti béremelés összege.

millió forintban, egy tizedessel

7. cím	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Átlagos statisztikai állományi létszám (fő)
2021. évi eredeti előirányzat	696,4	155,0	541,4	146
<i>Változások jogcímenként:</i>				
Intézménytől átvett/átadott feladat (tételesen)				
Fejezeti kezelésű előirányzatról átvett feladat (tételes felsorolás)				
egyéb változások (egyszeri feladat kivétele, stb.)				
Többlet (jogcímenként)				
Minimálbér és garantált bérminimum 2021. évi emelésének többlete és a 2020. évi emelés korrekciója	0,2		0,2	
Kulturális foglalkoztatottak béremelése	38,3		38,3	
2021. évi javasolt előirányzat	734,9	155,0	579,9	146

10. cím Nemzeti Biodiverzitás- és Génmegőrzési Központ (NBGK)

A tárca 2019. június 1-jével a Haszonállat-génmegőrzési Központ Növényi Diverzitás Központba való beolvasztásával létrehozta a Nemzeti Biodiverzitás- és Génmegőrzési Központot. Ezzel egy olyan központi intézmény jött létre, amely mind a növényi, mind a haszonállat génmegőrzés terén meghatározó, és amelynek kiemelt feladata egyrészt génmegőrzési program és stratégia végrehajtása), ezáltal az állami szerepvállalás jelentős megerősítése a genetikai erőforrások megőrzésében, másrészt a hazai génmegőrzési feladatok országos szintű szakmai koordinációja, mindezzel párhuzamosan az állami génbanki hálózat kialakítása.

Az NBGK feladatai:

Magyarország legnagyobb mezőgazdasági génbanki gyűjteménye található az NBGK -ban. A nemzetközi szinten is elismert szakmai munkát végző intézmény mintegy 53 000 unikális génbanki tétel, 130 000 génbanki minta megőrzését biztosítja és ezzel a világ 13. legjelentősebb mezőgazdasági génbankjaként tartják számon. Az intézmény feladata az országos szántóföldi és zöldségnövény génbanki gyűjtemények fejlesztése, emellett az intézmény új feladata a növényi génmegőrzési tevékenységek szakmai koordinációja, illetve egy új növényi génbanki hálózat kialakítása.

Az intézmény fontos feladata ugyanakkor a régi tájfajták köztermesztésben való újbóli elterjesztése. Mivel ezek nem nagyüzemi, hanem kisüzemi, illetve családi vállalkozások számára jelentenek ideális választékot, több kézimunkával, de lényegesen kevesebb vegyszerhasználattal termelhető fajták, termesztésbe vonásuk többek között elősegíti a minőségi élelmiszerellátást, a biogazdálkodást és munkahelyeket teremt, csökkentheti

falvainkban a munkanélküliséget. Mindemellett a hazai kultúrflóra takarmányozásra alkalmas növényi genetikai erőforrásait felhasználva hozzájárul a hazai GMO-mentes takarmányozás alapjainak megteremtéséhez.

A háromszintű (génvédelem, génmegőrzés, génmentés) haszonállat-génmegőrzési rendszer biztonságos és gazdaságilag is hatékony működtetéséhez – a hatósági, nyilvántartási feladatokon túl – szükséges a szakmai koordináció, amely költségvetési keretek közt működő háttérintézmény létrehozásával volt megvalósítható. Az említetteken túl, önálló költségvetési szervként szerepe van az egyes alrendszerek (génbankok, tenyészetek, termelő állományok) létrehozásában, működtetésében, a régi magyar haszonállatfajtákkal kapcsolatos oktatási, kutatási és bemutatási feladatok ellátásában, termelési célú mintaintegrációk, helyi, kistérségi vagy nagyobb régióra kiterjedő haszonállat-génmegőrzési programok szervezésében, továbbá hazai és nemzetközi kapcsolatok kialakításában és ápolásában.

Az intézmény kutatási és tenyésztési feladatai mellett egyes régi magyar fajták megőrzésének központi intézménye, a kezdetektől mind a mai napig. Tevékenységéhez tartozik a kárpát-medencei haszonállat-tájfajták génmentési programjának szervezése és nukleusz állományok kialakítása (Géngyűrű program), regionális génmegőrzési központ kialakítása (Kecskemét), a haszonállatok és a mézelő méh GMO-mentes takarmányozási feltételeinek kutatása, fejlesztése és gyakorlati alkalmazása, hazai kultúrnövény-fajták és takarmány-alapanyagok felhasználásával.

millió forintban, egy tizedessel

10. cím	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Átlagos statisztikai állományi létszám (fő)
2021. évi eredeti előirányzat	1 644,6	185,3	1 459,3	230
<i>Változások jogcímenként:</i>				
Intézménytől átvett/átadott feladat (tétélesen)				
Fejezeti kezelésű előirányzatról átvett feladat (tétéles felsorolás)				
egyéb változások (egyszeri feladat kivétele, stb.)				
Többlet (jogcímenként)				
Minimálbér és garantált bérminimum 2021. évi emelésének többlete és a 2020. évi emelés korrekciója	5,2		5,2	
2022. évi javasolt előirányzat	1 649,8	185,3	1 464,5	230

12. cím Országos Meteorológiai Szolgálat (OMSZ)

Az OMSZ az Országos Meteorológiai Szolgálatról szóló 277/2005. (XII. 20.) Korm. rendelet 2. és 3. §-ában rögzített feladatok és hatáskör alapján végzi munkáját. Ennek keretében földfelszíni, magas légköri és távérzékelési meteorológiai mérő-, észlelő-, távközlési és

adatfeldolgozó rendszert üzemeltet, tart fenn és fejleszt, a mért adatokat adatbázisában tárolja, archiválja.

A saját meteorológiai alapadataiból és nemzetközi megállapodások alapján átvett adatokból, számításokból – ideértve a klimatológiai tevékenységet is – további számításokat, elemzéseket és előrejelzéseket készít.

A Kárpát-medence területére nagy tér- és időbeli felbontással modell előrejelzéseket készít, elsősorban a meteorológiai veszélyjelzési feladatok ellátása érdekében, és az ehhez kapcsolódó időjárás-előrejelző modelleket, valamint a szükséges informatikai infrastruktúrát fejleszti és működteti.

Élet- és vagyonvédelmi előrejelzéseket ad ki, árvíz- és belvízvédelmi célokra részletes meteorológiai előrejelzéseket készít, repülésmeteorológiai előrejelzéseket és időjárási veszélyjelzéseket ad a közforgalmi polgári repülés részére.

Együttműködés keretében meteorológiai szolgáltatást biztosít a Magyar Honvédségnek. Nemzetközi megállapodások alapján a mért és észlelt adatokat a meteorológiai szervezeteknek átadja és tőlük átveszi.

Az OMSZ a szabad vízen való tartózkodás alapvető szabályairól szóló 46/2001. (XII. 27.) BM rendelet alapján április 1-jétől október 31-ig a balatoni, a velencei-tavi és a tiszai-tavi viharjelzések meteorológiai kiszolgálására vihar-előrejelző szolgálatot üzemeltet.

Felelős a Paksi Atomerőmű meteorológiai kiszolgálásáért, ideértve a mérést, mérőeszköz karbantartást, az általános előrejelzést és a vészhelyzeti meteorológiai biztosítást is.

Az OMSZ végzi az országos jégkár-mérséklő rendszer meteorológiai kiszolgálását, jégvalószínűség figyelmeztetést és előrejelzést készít a rendszert működtető Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamara (Agrárkamara) részére.

Rendszeres tájékoztatást nyújt interneten keresztül a legfontosabb meteorológiai adatokról, rövid-, közép- és hosszú távú előrejelzésekről. Időjárási veszélyhelyzetekkel összefüggésben az élet-, egészség-, vagyon-, katasztrófavédelmi és egyéb kárelhárítást érintő kérdésekben azonnal tájékoztatja a lakosságot, illetve az ilyen irányú intézkedésekre feljogosított szervezetet. Üvegházhatású gázok kibocsátásával kapcsolatos adatszolgáltatásnál hatósági feladatokat gyakorol.

Az Európai Unió rendeletben döntött a Copernicus földmegfigyelési program létrehozásáról és végrehajtásáról. A szolgáltatások között szerepel egy átfogó, globális környezeti adatbázishoz való ingyenes hozzáférés, amely lehetővé teszi a szisztematikus, operatív adatok elérhetőségét az európai nemzetállamok, ezen belül Magyarország és állampolgárai, vállalkozásai számára. A Copernicus program keretében – a 1159/2013. számú uniós direktíva értelmében – a tagállamok meteorológiai adatai ingyenesen elérhetővé válnak (ún. nyílt adatpolitika).

A 2021. évtől Magyarországon is megvalósult, a meteorológiai adatok, információk hatékony felhasználását lehetővé tevő, széleskörű és ingyenes adatelérést biztosító információs rendszer kiépítése, amely hiteles meteorológiai adatokkal segíti a mindennapi termelő tevékenységet.

Az OMSZ ellátja az Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat minőségirányítási és adatközponti feladatait. Nemzetközi szerződésekből eredő jelentési kötelezettségének teljesítése érdekében előkészíti a környezeti levegő minőségének állapotára vonatkozó adatokat, légszennyező anyagokra vonatkozóan emissziós leltárt készít és vezet.

millió forintban, egy tizedessel

12. cím	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Átlagos statistikai állományi létszám (fő)
2021. évi eredeti előirányzat	1 817,8	202,7	1 615,1	188
<i>Változások jogcímenként:</i>				
Intézménytől átvett/átadott feladat (tételesen)				
Központi költségvetési szervek elhelyezési célú ingatlanok bérleti díja (MNV Zrt.)	-7,6		-7,6	
Fejezeti kezelésű előirányzatról átvett feladat (tételes felsorolás)				
egyéb változások (egyszeri feladat kivétele, stb.)				
2022. évi hiánycél elérése érdekében történő bázis csökkentés	-32,3		-32,3	
Többlet (jogcímenként)				
2022. évi javasolt előirányzat	1 777,9	202,7	1 575,2	188

14. cím Nemzeti park igazgatóságok

A címhez tíz nemzeti park igazgatóság tartozik:

- Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság
- Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság
- Bükk Nemzeti Park Igazgatóság
- Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság
- Fertő-Hanság Nemzeti Park Igazgatóság
- Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság
- Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság
- Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság
- Körös-Maros Nemzeti Park Igazgatóság
- Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság

A környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet alapján az Igazgatóságok feladat- és hatásköre rendkívül összetett: tevékenységük tervezéssel, irányítással, kezeléssel és fenntartással kapcsolatos feladatokra egyaránt kiterjed. Ellátják a természetvédelmi kutatással és az élőhelyek és élettelen természeti értékek fenntartásával, rehabilitációjával kapcsolatos hazai és nemzetközi kötelezettségből adódó feladatokat. Felelősek az országos jelentőségű védett természeti területek és a Natura 2000 területek természetvédelmi kezeléséért, elkészítik az országos jelentőségű védett természeti területek kezelési terv dokumentációját, a Natura

2000 területek fenntartási terveit. A környezetvédelmi és természetvédelmi hatóságok megkeresés esetén közreműködnek a természetvédelmi hatósági, szakhatósági, valamint természetvédelmi szakkérdéseket érintő eljárásokban és együttműködnek a kulturális örökségvédelmi hatóságokkal.

Véleményezési jogkörük van a működési területüket érintő területfejlesztési koncepciók, programok, a területrendezési tervek, a településképi arculati kézikönyveket, a helyi településképi rendeleteket, valamint a településrendezési eszközöket illetően. A településrendezési eszközök, továbbá a megyei területi tervek esetében adatszolgáltatási feladatkört is ellátnak. Közhatalmi jogkörrel rendelkeznek a Természetvédelmi Őrszolgálat működtetésére, a védett természeti értékek és területek őrzésére, az erdővagyon és a természetvédelmi szempontból értékes növény- és állatvilág, valamint a földtani képződmények védelmére. Megállapítják az egyedi tájértékeket és gondoskodnak a nyilvántartásba vételükről is. Az Igazgatóságok által működtetett 262 fős Természetvédelmi Őrszolgálat területi illetékessége kiterjed az ország teljes közigazgatási területére, hatásköre pedig a természeti örökség védelmére is. Kiemelt feladata közel 850 000 hektár egyedi jogszabállyal létesített országos jelentőségű védett természeti terület, az ezzel átfedésben levő 2 millió hektár Natura 2000 terület őrzése, megóvása, károsításának, veszélyeztetésének megelőzése.

Fentiekén túlmenően ellátják a rájuk bízott állami vagyonnal kapcsolatos kezelői feladatokat. Az őshonos és régen honosult állatfajták, illetve veszélyeztetett állatfajták és ezek génkészleteinek védelmében, jelentős szerepet vállalnak ezen mezőgazdasági állatfajok és -fajták és a hazai ebfajták megőrzésében.

Az Igazgatóságok a 2022. évben is folytatják a vagyonkezelésükben lévő erdőterületeken és a vadászatra jogosultságuk alá tartozó vadászterületeken az erdők- és a vadállomány természetvédelmi célú kezelését, valamint továbbra végezik az inváziós fafajok irtását.

Az Igazgatóságok ellátják továbbá a természetvédelmi kutatással, az élőhelyek kialakításával és fenntartásával, valamint a sérült, károsodott élőhelyek helyreállításával, rehabilitációjával kapcsolatos feladatokat, vezetik a működési területükön lévő védett természeti területek és természeti értékek nyilvántartását, gondoskodnak a természetvédelmi célú nyilvántartások vezetéséhez szükséges elsődleges és másodlagos adatgyűjtésről, illetve működtetik a feladatkörükkel összefüggő területi monitoring és információs rendszert, együttműködnek más információs és ellenőrző rendszerekkel.

Fentiekén túl az Igazgatóságok a természetvédelmi célok és eredmények bemutatása érdekében egyre hangsúlyosabb feladatokat látnak el a természetvédelmi bemutató, ismeretterjesztő, oktatási célú, valamint ökoturisztikai létesítmények fenntartásával és működtetésével.

Az Igazgatóságok működése a legtöbb esetben a gazdaságilag elmaradott vidéki térségekre koncentrálnak, ezeken a területeken esetenként egyedüli munkaadók. Mérhető gazdasági hozzájárulás és népességmegtartó ereje van az általuk elnyert forrásokból történő fejlesztéseknek. A 2020. évtől megújult az Igazgatóságok működése, hatályba lépett a Szervezeti és Működési Szabályzatuk, amelyeknek hatására az egyes tájegységek feladatellátása bővült.

A 2022. évre nem terveztek bevételi változást, az előző évhez hasonlóan az agrártámogatásokból, az egyes szolgáltatások nyújtásából (ökoturisztikai látogatóhelyek bevételei, amelyet jelentősen befolyásol a jelenlegi pandémiás helyzet), valamint a vagyonkezelt területek bérbeadásából származnak bevételeik.

millió forintban, egy tizedessel

14. cím	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Átlagos statisztikai állományi létszám (fő)
2021. évi eredeti előirányzat	13 461,7	6 071,1	7 390,6	1 330
<i>Változások jogcímenként:</i>				
Intézménytől átvett/átadott feladat (tételesen)				
Fejezeti kezelésű előirányzatról átvett feladat (tételes felsorolás)				
egyéb változások (egyszeri feladat kivétele, stb.)				
2022. évi hiánycél elérése érdekében történő bázis csökkentés	-147,8		-147,8	
Minimálbér és garantált bérminimum 2021. évi emelésének többlete és a 2020. évi emelés korrekciója	0,1		0,1	
Források átrendezése	-100,0		-100,0	
Többlet (jogcímenként)				
2022. évi javasolt előirányzat	13 214,0	6 071,1	7 142,9	1 330

17. Cím Nemzeti Földügyi Központ (NFK)

A kormány az NFK létrehozásáról döntött a Nemzeti Földügyi Központ létrehozásáról szóló 1150/2019. (III. 25.) Korm. határozatával. Az NFK a Nemzeti Földalapkezelő Szervezet általános jogutódjaként 2019. július 1-jével jött létre, a Nemzeti Kataszteri Program Nonprofit Kft. megszűnésével és feladatai NFK általi ellátásával, az erdészeti igazgatási feladatok NÉBIH-től átvételével, valamint a hazai vízgazdálkodás öntözési célt szolgáló fejlesztési javaslatairól szóló 1426/2018. (IX. 10.) Korm. határozat végrehajtásával összefüggő intézkedésekről szóló 1800/2018. (XII. 21.) Korm. határozat 3. pontja szerinti öntözési ügynökségnek az NFK szervezetén belüli létrehozásával.

A Nemzeti Földügyi Központ működésének megkezdéséhez szükséges egyes feladatokról szóló 1393/2019. (VI. 28.) Korm. határozat alapján 2019. október 15-től látja el a Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszer működtetésével kapcsolatos feladatokat. Amelynek forrása korábban a Magyar Államkincstár költségvetésében állt rendelkezésre. A feladatok hatékonyabb ellátása érdekében a 2022. évtől ezen források bázis jelleggel beépítésre kerültek az NFK költségvetésébe.

2020. március 1-jétől a Nemzeti Földügyi Központ körzeti erdőtervezési feladatainak megkezdéséhez szükséges kormányrendeletek módosításáról szóló 29/2020. (II. 28.) Korm. rendelet alapján a körzeti erdőtervezési feladatok az erdészeti hatáskörben eljáró megyeszékhely szerinti járási hivataloktól átkerültek az NFK-hoz.

A Nemzeti Földügyi Központ feladatairól szóló 158/2019. (VI.28.)Korm. rendelet 3.§ j) pontja, illetve a vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet 10.§ (2a) bekezdése értelmében 2021. január 1. napjától kezdődően az NFK a mezőgazdasági öntözési célú, felszín alatti vízkivételt biztosító vízilétesítmény esetében országos illetékességgel vízügyi hatóságként, vízvédelmi hatóságként, valamint szakhatóságként jár el, mint öntözési igazgatási szerv, emellett teljes körűen ellátja a 2020. évi CLXXV. törvényben foglalt mezőgazdasági öntözési célú kutakkal kapcsolatos hatósági feladatokat, valamint az ezen hatósági feladatokhoz kapcsolódó ügyfélszolgálati tevékenységet.

Az NFK közreműködik az agrár-vidékfejlesztésért felelős és a földügyért felelős miniszter feladatainak megvalósításában.

Az NFK a feladatait a Nemzeti Földügyi Központ feladatairól szóló 158/2019. (VI. 28.) Korm. rendelet alapján látja el.

Az NFK – a Nemzeti Földalapról szóló 2010. évi LXXXVII. törvényben meghatározott tulajdonosi joggyakorló szervezetként való működése mellett – a kormány által kijelölt

- földügyi és agrár-földmérési, térinformatikai igazgatási szervként,
- birtokrendezési eljárásokat koordináló szervként,
- öntözési igazgatási szervként,
- erdőgazdálkodási igazgatási szervként jár el.

Az NFK 2021. évre tervezett alaplétszámához tartozó álláshelyeinek száma 403 fő volt. A fent bemutatott öntözési feladat átvételével 2022. évre 407 álláshelyre módosult az intézmény alaplétszáma.

millió forintban, egy tizedessel

17. cím	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Átlagos statistikai állományi létszám (fő)
2021. évi eredeti előirányzat	3 531,0	31,6	3 499,4	403
<i>Változások jogcímenként:</i>				
Intézménytől átvett/átadott feladat (tételesen)				
Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszer működtetése (Magyar Államkinctár)	1 074,8		1 074,8	
Mezőgazdasági öntözési célú vízellátási rendszerek engedélyezésével kapcsolatos szakhatósági feladatok ellátása (BM OKF)	24,6		24,6	4
Központi költségvetési szervek elhelyezési célú ingatlanok bérleti díja (MNV Zrt.)	-152,3		-152,3	
Fejezeti kezelésű előirányzatról átvett feladat (tétel felsorolás)				
egyéb változások (egyszeri feladat kivétele, stb.)				
2022. évi hiánycél elérése érdekében történő bázis csökkentés	-70,0		-70,0	
Többlet (jogcímenként)				
2022. évi javasolt előirányzat	4 408,1	31,6	4 376,5	407

III.2. Fejezeti kezelésű előirányzatokkal történő feladatellátás bemutatása

20/1 Környezet- és természetvédelmi feladatok alcím

Szigetközi ökológiai monitoring feladatok támogatása

Magyarország és Szlovákia közös monitoring rendszert és adatcserét működtet a Szigetközben és a Csallóközben a két ország között 1995. április 19-én létrejött megállapodásban rögzített vízmegosztás ellenőrzésére és a környezeti hatások megfigyelésére.

A monitoring tevékenység folytatása a bős–nagygyarosi jogvita keretében a szlovák–magyar szigetközi környezeti monitoring működtetése és finanszírozása érdekében szükséges kormányzati intézkedésekről szóló 1941/2017. (XII. 11.) Korm. határozat alapján történik. A közös monitoring fő célja, hogy kölcsönösen rögzítse és értékelje a hatásterület környezeti állapotában bekövetkező változásokat. A szigetközi monitoring keretén belül történő adatcsere célja pedig az, hogy a két fél kölcsönösen tájékoztassa egymást a mérési eredményekről, a monitorozásba bevont paraméterek alakulásán keresztül a környezeti állapot alakulásáról.

A tárca biztosítja a magyar oldalon lévő hatásterület környezeti monitoringjának működtetését, az adatcserét és a monitoring felelősök éves találkozóján a két ország közti párbeszédet.

A szlovák-magyar megállapodás, illetve a kapcsolódó szabályzat szerinti feladatok az alábbiak:

- hidrogeológia,
- a Szigetköz felszínborítási viszonyainak monitoringja,
- talajnedvesség-mérések és a gyomok monitoringja,
- az erdők monitoringja,
- botanikai monitoring,
- hidrobotanikai monitoring,
- hidrobiológiai monitoring,
- zoológiai monitoring,
- koordináció és szintézis.

Hortobágyi Természetvédelmi és Génmegőrző Nonprofit Kft. szakmai feladatainak támogatása

Az egyes állami tulajdonban álló gazdasági társaságok felett az államot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességét gyakorló személyek kijelöléséről szóló 1/2018. (VI. 25.) NVTNM rendelet szerint a Hortobágyi Természetvédelmi és Génmegőrző Nonprofit Kft. (Nonprofit Kft.) feletti tulajdonosi joggyakorló az AM.

A Nonprofit Kft. közhasznú feladatokat lát el a Világörökség részét képező Hortobágyon, jelenleg közel 8000 hektár földterület természetvédelmi kezelésének felelőse. A Nonprofit Kft. őshonos háziállat fajok és fajták állományával látja el az általa hasznosított területek természetvédelmi célú kezelését. Hazánkban a Nonprofit Kft. az egyik legnagyobb ökológiai gazdálkodást folytató szervezet. Fenntartja továbbá az 1671. óta létező Mátai Ménest, a legnagyobb nóniusz ló törzsállománnyal. Jelentős egyedszámban magyar szürke szarvasmarhát, bivalyt és racka juhot tart, amellyel természetvédelmi kezelési feladatokat lát el. Emellett más őshonos fajokat és fajtákat is bemutat a Pusztai Állatparkban.

A Nonprofit Kft kiemelt feladatai:

- a kincstári tulajdonú védett természeti értékek és műemlékek megőrzése, szükség szerint helyreállítása, fenntartása, fejlődésük biztosítása,
- a tájra jellemző természeti rendszerek megóvása, a tájképi elemek fennmaradásának biztosítása,
- kipusztulás által veszélyeztetett, védett őshonos háziállatok génbankjának in situ megőrzése,
- a kulturális örökség, a pásztorhagyományok óvása, feltárása, megőrzése,
- természetvédelemmel harmonizáló gazdálkodási módok kialakítása, népszerűsítése.

Környezetvédelmi pályázatok támogatása

A támogatás nyújtásának szakmai célja a nemzetközi nyertes, környezetvédelmet megcélzó pályázatok támogatása, azon belül is kiemelten az önrész és a társfinanszírozás biztosítása, az árfolyamkockázatok kezelése, a pályázat lezárása utáni időszakra előírt feladatok ellátása, valamint a pótlólagosan felmerült költségekhez történő hozzájárulás nyújtása.

A támogatás nyújtásának előzménye a LIFE integrált és hagyományos projektek megvalósításához szükséges költségvetési feltételek megteremtéséről szóló 1072/2017. (II. 10.) Korm. határozat (1072/2017. (II. 10.) Korm. határozat), melynek értelmében a 2017. évi pályázati időszaktól kezdődően lehetőség nyílik állami hozzájárulás igénylésére az Európai Bizottság által kiírt LIFE pályázatok önjelöltjeihez. Az 1072/2017. (II. 10.) Korm. határozat tárgyát olyan kiemelkedő jelentőségű természetvédelmi, környezetvédelmi és klímavédelmi fejlesztések képezik, amelyek nagyrészt európai uniós, kisebb részében pedig hazai források felhasználásával valósulhatnak meg, de a tagállami szakpolitikák végrehajtásához is jelentős mértékben hozzájárulnak. A fejlesztések megvalósulása – azok közvetlen szakmapolitikai, illetve európai uniós tagállami kötelezettségeink teljesítése tekintetében jelentkező hasznukon túl – jelentős összegű európai uniós többletforrás mozgósítását eredményezi.

Az 1072/2017. (II. 10.) Korm. határozat 2. pontjának megfelelően, az Európai Bizottság által elfogadott LIFE integrált projekt részletes előterjesztését a kormány az 1683/2018. (XII. 15.) Korm. határozat által elfogadta, mely biztosítja a központi költségvetési forrást a 2019-2026 közötti időszakra a környezetvédelmi LIFE integrált projekt végrehajtásához.

Természeti értékek védelme

A támogatás felhasználásának célja a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény és az Európai Unió madárvédelmi, valamint élőhelyvédelmi irányelveinek rendelkezései alapján:

- a természetvédelmi érdekből eseti jelleggel elrendelt hatósági korlátozásokhoz, illetve a védett állatokhoz, vagy azok megóvásához kapcsolódó igények és feladatok, valamint az azokkal összefüggésben felmerülő adminisztratív költségek finanszírozása,
- a védett és védelemre tervezett természeti területek, védett értékek állapotfelméréséhez kapcsolódó adatgyűjtési és adatkezelési, költségek finanszírozása
- a természetvédelmi kezeléssel kapcsolatos intézkedések megalapozásához és végrehajtásához szükséges költségek finanszírozása,
- a természetvédelmi fejlesztési célok, prioritások, valamint a fejlesztési irányok megvalósításával kapcsolatos feladatok finanszírozása.

Természetvédelmi pályázatok támogatása

Ezen támogatási formának a természetvédelmi szakterületet érintően van kiemelkedő szerepe. Ez alapján valósul meg az uniós és egyéb nemzetközi források minél szélesebb körű kihasználása, tekintettel arra, hogy a legtöbb nemzeti park igazgatósági fejlesztés csak uniós források bevonásával jöhet létre.

A támogatás elsősorban a nyertes pályázatok (európai uniós alapok: LIFE, LIFE+, INTERREG, KEHOP, VEKOP, GINOP) finanszírozását szolgálja, kiemelten az önrész/társfinanszírozás biztosítását, az árfolyamkockázatok kezelését, a pályázat lezárása utáni időszakra előírt feladatok ellátását, illetve a pótlólagosan felmerült költségek forrásának megteremtését. Főbb kedvezményezettek az Igazgatóságok, de emellett néhány pályázat esetében más költségvetési szervek, megfelelő minőségű természetvédő társadalmi szervezetek és közalapítványok, illetve gazdasági társaságok is lehetnek.

Az 1683/2018. (XII. 15.) Korm. határozat alapján, a jogcímhez kapcsolódó önrész felhasználásával 2019. évben elkezdődött „A pannon gyepek és kapcsolódó élőhelyek hosszú távú megőrzése az Országos Natura 2000 Priorizált Intézkedési Terv stratégiai intézkedéseinek megvalósításával” című LIFE integrált projekt megvalósítása. A projekt átfogó célja hazánk természeti tőkéjének kiemelkedő elemét képviselő természetes és természetközeli gyepek közösségi jelentőségű természeti értékeinek országos léptékű megőrzése, helyreállítása konkrét területi beavatkozásokkal, társadalmi ismertségük és elfogadottságuk javítása, illetve az érintett Natura 2000 területeken gazdálkodók és más szereplők bevonása az értékek megőrzésébe. A 8 évig futó, 5423,0 millió forint költségvetésű projekthez a teljes költségvetés 40%-áig terjedő önrészt a magyar állam biztosítja évről-évre külön meghatározott összegben a projektgazda Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft., a partnerként résztvevő Igazgatóságok, más költségvetési szerv, megfelelő minőségű természetvédő társadalmi szervezetek, illetve állami tulajdonú gazdasági társaság részére.

Környezeti elemek védelme

Szintén ezen alcímen megtervezett támogatásból kerül finanszírozásra a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény szerinti környezetvédelemmel kapcsolatos állami feladatok közül számos olyan feladat, amely uniós vagy hazai jogszabályi kötelezettségeken alapul (pl.: a környezetet alkotó elemek védelméhez kapcsolódó intézkedések megvalósítása a levegőt, a vizet, a talajt, az élővilágot vagy a művi környezetet érintő feladatok esetében). Mindezek mellett ezen jogcím olyan környezetvédelmi célokra is fedezetet nyújt (pl.: a környezeti tudatosság, a jövő generációinak környezeti nevelése, a környezetkímélő technológiák térhódításának elősegítése és minden, a szakterületet érintő megjelenés), amely lehetőséget teremt arra, hogy a jövőbeni fejlesztési célok, prioritások és stratégiai irányok megvalósításra kerüljenek.

A Mátészalkai Ipari Parkban az innovatív kutatás-fejlesztési technológia megvalósítása

Az alcím fedezetet nyújt „a mátészalkai ipari parkban innovatív kutatás-fejlesztési technológia megvalósításához szükséges forrás biztosításáról szóló 1681/2019. (XII. 5.) Korm. határozat” alapján az illékony klórozott szénhidrogén szennyezettség hatékony kármentesítési beavatkozását célzó innovatív technológiai eljárás kidolgozására, valamint kutatás-fejlesztési feladatok elvégzésére az egykori Magyar Optikai Művek mátészalkai gyáregységének területén. A kidolgozandó új technológia olcsóbbá és hatékonyabbá teheti a hasonló szennyezettségű területek környezeti kármentesítését.

Az Országos Levegőterhelés-csökkentési Program végrehajtásával és a levegőminőség javításával kapcsolatos kiadások

Az egyes légköri szennyező anyagok nemzeti kibocsátásainak csökkentéséről szóló uniós irányelvből eredő új kötelezettségek teljesítésére a kormány elfogadta az OLP-t. Az új program minden jelentős légszennyező anyag vonatkozásában országos kibocsátási célértékeket határoz meg, melyek elérése érdekében több szektorra vonatkozóan intézkedéseket tartalmaz. A korábbi PM₁₀ Program folyamatban lévő intézkedései az új program részévé váltak, így ezek mellett az OLP új intézkedései tárcánk feladatkörébe tartozó feladatainak végrehajtását is finanszírozza.

A közlekedés, az ipar, az energiatermelés, a mezőgazdaság és a lakosság által kibocsátott levegő-szennyezőanyagok csökkentésére szolgáló intézkedések célja az emberi egészség és az ökoszisztémák megóvása, a környezet védelme, a gazdaság működése és fejlődése, a társadalom anyagi-szellemi fejlődésének hosszú távú biztosítása mellett. Az intézkedési programok fő célkitűzése a környezeti levegő minőségének javítása, az emberi egészséget és a természeti környezetet veszélyeztető légszennyezettség kialakulásának megelőzése.

Állami génmegőrzési feladatok támogatása

Ezen jogcímen a növényi génmegőrzés és az őshonos haszonállatok generőforrásainak védelmével kapcsolatos tevékenységet folytató költségvetési szervek, kutatóintézetek, felsőoktatási intézmények, gazdasági társaságok, civil szervezetek és természetes személyek részére vissza nem térítendő támogatás adható.

A 2022. évre tervezett támogatás túlnyomó része, az egyes génmegőrző intézmények fejlesztésének és kiemelt programjainak támogatásáról szóló 1049/2018. (II. 20.) Korm. határozatban foglaltak végrehajtását szolgálja.

Környezet- és természetvédelmi feladatok fejezeti kezelésű előirányzat alakulása

millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	Kiadás	Bevétel	Támogatás
2021. évi törvényi előirányzat	4 919,1	0,0	4 919,1
<i>Változások jogcímenként:</i>			
Fejezetek közötti átcsoportosítás (tételesen)			
Fejezeten belüli átcsoportosítás (tételesen)			
az 1. Agrárminisztérium igazgatása cím javára (központosított álláshelyen foglalkoztatott 3 fő éves kiadásának fedezete, LIFE Környezetvédelem)	-24,5		-24,5
az 1. Agrárminisztérium igazgatása cím javára (természetvédelmi LIFE projektek hatékony koordinációjára 1 fő éves megbízási díja)	-6,4		-6,4
az 1. Agrárminisztérium igazgatása cím javára (1049/2018. (II. 20.) Korm. határozat végrehajtásával kapcsolatos feladatok ellátásához 2 fő éves megbízási díja)	-10,9		-10,9
egyéb változások (egyszeri feladatok kivétele, stb.)			
Mátészalkai ipari parkban innovatív kutatás-fejlesztési technológia (1681/2019. (XII. 5.) Korm. határozat)	-114,0		-114,0

Forrásátrendezés	-500,0		-500,0
Többlet (jogcímenként)			
LIFE integrált projektek (1683/2018. (XII. 15.) Korm. határozat alapján) Természetvédelem	6,2		6,2
LIFE integrált projektek (1683/2018. (XII. 15.) Korm. határozat alapján) Környezetvédelem	8,5		8,5
2022. évi javasolt előirányzat	4 278,0	0,0	4 278,0

20/2 Földügyi, öntözési és erdészeti feladatok alcím

20/2/1 Földügyi feladatok

A védett természeti területek védettségi szintje helyreállításának költségei

Ezen támogatásból kerülnek finanszírozásra a védettségi szint helyreállítása érdekében szükséges, a védett természeti területek védettségi szintjének helyreállításáról szóló 1995. évi XCIII. törvény és a földrendező és a földkiadó bizottságokról szóló 1993. évi II. törvény 12/C. §-a szerinti pénzbeli kártalanítások, részarány-jogosultság megváltások és kivételes jelleggel, a kisajátítás alól nem mentesíthető magántulajdonú védett természeti területek esetében területvásárlások, valamint kisajátítási eljárások.

Osztatlan közös tulajdon megszüntetés feladat

A Nemzeti Vidékstratégia része a föld- és birtokpolitika is, amely magában foglalja a föld- és birtokrendezési, üzemszabályozási programot. A program egyik legfontosabb eleme az osztatlan közös földtulajdonok megszüntetésének, az önálló ingatlanok igény szerinti kialakításának, a tulajdonosok birtokba helyezésének, egymás közötti adásvételének, cserájének, illetve a fennmaradó, felajánlott területek állami felvásárlásának felgyorsítása. A támogatás nyújtásának célja – a földrendező és földkiadó bizottságokról szóló 1993. évi II. törvény, valamint a részarány földkiadás során keletkezett osztatlan közös tulajdon megszüntetésének részletes szabályairól szóló 374/2014. (XII. 31.) Korm. rendelet alapján – a részarány földkiadási eljárás során keletkezett, az ingatlan-nyilvántartásba osztatlan közös tulajdonként bejegyzett tulajdoni hányadok önálló ingatlanná alakításával összefüggésben felmerült szakmai feladatok költségének finanszírozása.

Földügyi feladatok fejezeti kezelésű előirányzat alakulása

millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	Kiadás	Bevétel	Támogatás
2021. évi törvényi előirányzat	11 568,4	0,0	11 568,4
<i>Változások jogcímenként:</i>			
Fejezetek közötti átcsoportosítás (tételesen)			
Fejezeten belüli átcsoportosítás (tételesen)			

egyéb változások (egyszeri feladatok kivétele, stb.)			
Termelőszövetkezeti földhasználati jog rendezés kivétele	-9 500,0		-9 500,0
Forrásátrendezés	-500,0		-500,0
Többlet (jogcímenként)			
2022. évi javasolt előirányzat	1 568,4	0,0	1 568,4

20/2/3Erdő-, vad-, és halgazdálkodási feladatok

Vadgazdálkodás támogatása

Ezen alcímen megtervezett támogatásból kerül finanszírozásra az Országos Vadgazdálkodási Adattár működtetése, az Országos Trófeabíró Testület működési feltételeinek biztosítása, az apróvad-gazdálkodás, élőhelyfejlesztés és hagyományos vadászati módok támogatása és népszerűsítése, a vadászható állatfajok monitoring programjainak folytatása és fajvédelmi terveinek kidolgozása, valamint a hatvani Széchenyi Zsigmond Kárpát-medencei Magyar Vadászati Múzeum működtetése.

Erdőfelújítás, erdők a klímaváltozásban

A támogatás a 2008. január 1-jét megelőzően – az erdészeti hatóság által kiadott engedély alapján – végzett véghasználatok után keletkezett erdőfelújítási kötelezettség teljesítésére, az erdő természetes, illetőleg mesterséges felújítása érdekében végzett erdőgazdálkodási tevékenységekre vehető igénybe a korábban megszüntetett nemzeti támogatási rendszer kifuttatásaként.

A támogatás lehetőségét az erdők felújításának csekély összegű (de minimis) támogatásáról szóló többször módosított 102/2008. (VIII. 8.) FVM rendelet biztosítja.

A támogatási jogcímre biztosított forrás a fenti feladaton túlmenően az alábbi célokra kerül felhasználásra, kiemelten a klímaváltozás érdekeire gyakorolt hatásával összefüggően:

- a fenntartható erdőgazdálkodást, az erdősítés fafajpolitikáját, az erdősítési technológiák felülvizsgálatát szolgáló kutatási témák támogatása,
- szakmai kompetencia fejlesztés, erdészeti szakmai továbbképzések támogatása,
- szakmai folyóiratok, szakmai ismeretterjesztő kiadványok kiadásának támogatása,
- klímaváltozás érdekeire gyakorolt hatása, az erdészetpolitikai célok kommunikációjának támogatása,
- az elrendelt erdőgazdálkodási tevékenység támogatása
- az erdők felkészítése a klímaváltozásra, a szakmapolitikát megalapozó és az ezzel összefüggő feladatok (kutatás, nemzetközi együttműködés, továbbképzés) támogatása.

Erdészeti környezeti nevelés

A rendelkezésre álló támogatási összeg az alábbi célokra kerül felhasználásra ezen jogcímen:

- erdészeti környezeti nevelés támogatása: a gyermekek, az ifjúság felkészítése az erdő szeretetére, az erdőben folyó erdő-, vadgazdálkodás, természetvédelem, az erdészek munkájának megismertetése, a fa, mint megújuló nyersanyag értékének, a fák széndioxid megkötő képességének ismerete hozzájárulhat ahhoz, hogy a klímaváltozás

- csökkentésében aktívan részt vehessenek a fiatalok. Ezek megismertetésében fontos szerepet játszanak az erdészeti erdei iskolák, erdei vándortáborok.,
- szakmai kompetencia fejlesztés, erdészeti szakmai továbbképzések, gyakorló erdőpedagógusok továbbképzésének támogatása,
 - szakmai folyóiratok, szakmai és tájékoztató kiadványok kiadásának, ismeretterjesztő programok támogatása,
 - az erdészetpolitikai célok kommunikációjának támogatása,
 - az erdészeti politika célkitűzéseit megalapozó, támogató tanulmányok, kutatások és nemzetközi együttműködés támogatása.

Erdői kisvasutak üzemeltetési támogatása

A támogatás átadása az erdei vasutak üzemeltetésének csekély összegű (de minimis) támogatásáról szóló, évente aktualizált 95/2012. (VIII. 30.) VM rendelet alapján meghirdetett, nyílt pályázati felhívás alapján, a nyertesekkel kötött hatósági szerződéseknek megfelelően történik.

Állami halgazdálkodási feladatok támogatása

A rendelkezésre álló támogatást a tárca a halgazdálkodásról és a hal védelméről szóló 2013. évi CII. törvényben meghatározott feladatokra fordítja, többek között:

- halőrzés támogatása, fejlesztése,
- a halgazdálkodás hatósági, igazgatási, ellenőrzési és állami halőrzési feladatainak támogatása,
- a 62. § szerinti testület működésének támogatása,
- horgászattal, halgazdálkodással kapcsolatos ismeretterjesztés, tudatformálás támogatása.

Állami erdőgazdasági társaságok szakmai feladatainak támogatása

Ezen jogcímen kerültek megtervezésre az agrárminiszter – törvényben kijelölt – tulajdonosi joggyakorlása alá tartozó 21 erdészeti társaság részére biztosítandó költségvetési források a szakmai feladatok ellátása érdekében.

Az erdőterületek természetvédelmi kezelési feladatainak maradéktalan ellátása, a biotikus és abiotikus károk megelőzése és elhárítása érdekében az erdészeti társaságok a szolgáltatások arányában kapnak támogatást. Ezen támogatási forrás a klímavédelmi elvárások érdekében az erdészeti társaságok részére természetkímélő és a természetvédelmi igényeknek megfelelő, környezetvédelmi technológiákhoz, energetikai korszerűsítéshez, termelési digitalizáció támogatásához, infrastrukturális és informatikai fejlesztések megvalósításához biztosít támogatást.

A társadalmi elvárásoknak megfelelően a nyitott erdő megvalósítása kiemelt feladat, amely számos turizmust, erdei rekreációs, szabadterei sport tevékenységet támogató fejlesztést, infrastrukturális elem kiépítését indokolja. Erdői utak, tanösvények, erdei infrastruktúra (pihenők, tűzrakók, stb.) és egyéb turisztikai, kulturális attrakciók, létesítmények kiépítésének támogatása valósulhat meg.

A turisztikai célú keskeny nyomközű kisvasutak fejlesztésének II. üteméről szóló 1474/2019 (VIII. 01.) Korm. határozat végrehajtása keretében valósul meg a keskeny nyomközű kisvasutakkal kapcsolatos infrastruktúra fejlesztése és a járműpark felújítása 2020-2022. években.

Soproni Egyetem Erdészeti Tudományos Intézet közfeladatainak támogatása

A Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetemért Alapítvány létrehozásáról, a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetemért Alapítvány és a Szent István Egyetem, illetve a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem működéséhez szükséges feltételek és forrás biztosításáról, valamint a Nemzeti Agrárkutatási és Innovációs Központ átalakulásáról szóló 2004/2020. (XII. 24.) Korm. határozat 13. pontja szerint a kormány egyetértett azzal, hogy a Nemzeti Agrárkutatási és Innovációs Központ megszűnésekor az Erdészeti Tudományos Intézet (ERTI) feladatai vonatkozásában a Soproni Egyetem tekintendő jogutódnak. Az ERTI kutatásaival, amelyek számos diszciplínát érintenek (ökológia, erdőművelés, erdészeti nemesítés, erdővédelem, ültetvényeszerű fatermesztés, ökonómia) arra a kérdésre keresik a választ, hogy miként lehet az erdőkkel fenntartható módon gazdálkodni. Eredményeiket hazai és nemzetközi konferenciákon, szakmai folyóiratokban teszik közzé.

A klímaváltozás lehetséges hatásainak elemzése során vizsgálják az erdők környezeti hatásokra adott válaszreakcióit, szénháztartásban betöltött szerepét. A hosszú távú adatsorok elemzése alapján a jövőre vonatkozó scenáriókat vázolnak fel. Ismereteiket olyan Döntéstámogatási Rendszerbe foglalták, amely erdőrészt szinten teszi lehetővé a tudományos alapú szakmai döntéshozást, valamint lehetőséget nyújt alkalmazkodási stratégiák, és társágazatokkal való kutatási együttműködések kidolgozására. Fejlesztik a természetes folyamatokra alapozott erdőművelési módszereket a tarvágások területarányának csökkentése, valamint az erdei ökoszisztémák faji és genetikai diverzitásának megőrzése érdekében.

A fentiekén túl alapvető feladataik közé tartozik az Országos Fénycsapda Hálózat működtetése, erdészeti egészségügyi monitoring, ex situ erdészeti géngyűjtemények fenntartása, erdészeti szaporítóanyag termelés, oktatás, rendezvényszervezés.

Kezelik a Sárvári, a Kámoni és a Püspökladányi Arborétumot, valamint üzemelteti a Kámoni Ökoturisztikai Látogató Központot és a Tury Elemér Ökotábort.

Az ERTI fontos szerepet játszik más országokkal való gazdasági és tudományos kapcsolattartásban is, létrejötte óta aktív szereplője a harmadik országokkal történő nemzetközi politikai-gazdasági együttműködések kialakításának, fejlesztésének, valamint a tudásexporton keresztül eredményesen képes támogatni a magyar gazdasági expanziót a külföldön és ezen keresztül a keleti és déli nyitás politikájának tartalommal való megtöltését.

Erdő-, vad- és halgazdálkodási feladatok fejezeti kezelésű előirányzat alakulása

millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	Kiadás	Bevétel	Támogatás
2021. évi törvényi előirányzat	1 827,8	0,0	1 827,8
<i>Változások jogcímenként:</i>			
Fejezetek közötti átcsoportosítás (tételesen)			
Fejezeten belüli átcsoportosítás (tételesen)			
az 1. Agrárminisztérium igazgatása cím javára (Országos Halgazdálkodási Tanács tagjainak tiszteletdíja)	-15,1		-15,1
egyéb változások (egyszeri feladatok kivétele, stb.)			
Vadászati Világkiállítás előkészítése (1486/2017. (VII. 31.) Korm. Határozat alapján)	-119,1		-119,1
Többlet (jogcímenként)			
Turisztikai célú keskeny nyomközű kisvasutak fejlesztésének II. üteme (1474/2019. (VIII. 1.) Korm. határozat)	2 000,0		2 000,0
2022. évi javasolt előirányzat	3 693,6	0,0	3 693,6

20/3 Mezőgazdasági feladatok alcím

20/3/2 Mezőgazdasági szakmai feladatok

A jogcímcsoport célja, hogy forrásokat biztosítson mindazon feladatokra, amelyek közvetett módon segítik az agrárágazat fejlesztését. Ide tartoznak az állattenyésztéshez kapcsolódó szakmai feladatok, a hegyközségekkel kapcsolatos feladatok, a kutatási, fejlesztési feladatok, EU-s előírásokból eredő kötelezően végrehajtandó adatgyűjtési és adatszolgáltatási feladatok, a közösségi agrármarketing tevékenységek ellátása, valamint a lovassport és lósport támogatása.

Agrárkutatás támogatása

A támogatás célja az agrár- és környezetügyi közhasznú kutatás+fejlesztés+innováció (K+F+I) témák támogatása, a kutatóintézetek és a kutatási feladatokat ellátó gazdálkodó szervezetek működési feltételeinek javítása, a K+F+I feladatok végrehajtásához szükséges beruházások finanszírozása. Az uniós agrár-környezeti előírások és elvárások szigorodása különösen az állattartás kibocsátásait és a talajállapot változását mérő monitoring rendszerek fejlesztését indokolja. Az ezekből nyert adatok és következtetések egyre meghatározóbb szerepet játszanak a szabályozási és támogatási keretek alakításában.

A Kormány 2020 májusában fogadta el az OLP-t, melynek keretében az ammónia-kibocsátás csökkentése érdekében az agráriumra vonatkozóan külön Mezőgazdasági Alprogram készült. Az OLP Mezőgazdasági Alprogramjában található intézkedési csomag részeként többek között agrár-környezetvédelmi indikátorok meghatározását és ammónia-kibocsátás

monitoring kialakítását megalapozó kutatásokra, valamint ammónia kalkulátor fejlesztésére kerül sor.

A Tokaji Borvidék Szőlészeti és Borászati Kutatóintézet közfeladatainak gazdasági társaság részére történő átadásáról szóló 1606/2014. (XI. 4.) Korm. határozat végrehajtásával összefüggésben ezen jogcím tartalmazza a Tokaji Kutatóintézet Szőlészeti és Borászati Kutató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság feladatainak céltámogatását is.

Hegyközségek Nemzeti Tanácsa

A hegyközségekről szóló 2012. évi CCXIX. törvény (Htv.) 33–38. §-aiban, valamint a szőlőtermesztésről és a borgazdálkodásról szóló 2004. évi XVIII. törvényben a hegyközségi szervezetek részére meghatározott, az államtól átvett közfeladatok működési, beruházási és fejlesztési célú, valamint a szakmaközi szervezetek működéséből eredő feladatok támogatását biztosítja a jogcím.

A hegyközségi szervezetek a Htv. által szabályozott köztestületek, amelyek a szőlő, a must, a bor, és egyéb borászati termékek előállításával, kezelésével, forgalomba hozatalával és adatszolgáltatással kapcsolatos közigazgatási feladatokat látnak el. Ezen szervezetek országos szintű képviselőt a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa végzi. A hatósági működési és informatikai fejlesztési feladatellátás – a költségvetési forrás biztosítása mellett – a beszedett hegyközségi járulékok felhasználásával történik. A forrás biztosításával a termelők mindennapi életét, munkáját segítő feladatokat látnak el a hegybírók (származási igazolások kiadása, alapvető ellenőrzések elvégzése, alapadatok összegyűjtése az EU Bizottsága részére történő adatszolgáltatáshoz, részvétel a közösségi támogatásokhoz kapcsolódó hatósági eljárásokban).

Lovassport és lósport támogatása

A nyújtott támogatás a nemzeti és nemzetközi lovassport, valamint a hazai lósport rendezvények, és a Nemzeti Lovas Programhoz kapcsolódó lovas rendezvények kiadásainak finanszírozására szolgál. A lovassportok tömegbázisának növelése, a vidéki lovassport rendezvények színvonalának emelése, felzárkóztatása érdekében az előirányzatból a legalább „B” kategóriájú sportesemény rendezése támogatható, hogy a szükséges minimális feltételekkel rendelkezve, színvonalas lovas rendezvényeket, versenyeket lehessen rendezni az ország teljes területén.

A támogatás hatékonyan hozzájárul lovassportok és a lósport fejlesztésével összefüggő oktatási feladatok ellátásához is.

AKI Agrárközgazdasági Intézet Nonprofit Kft. közfeladatainak támogatása

Az agrárközgazdasági közfeladatok ágazati adatgyűjtési, statisztikai és elemzési, valamint ökonómiai kutatási feladatokat foglalnak magukban. Ez a tevékenységi kör az Európai Unió Közös Agrárpolitikájának alakításában és eredményes megvalósításában kulcsfontosságú szerepet játszik. Ide tartozik többek között a Tesztüzemi Rendszer (Farm Accountancy Data Network, FADN) hazai működtetése, amely az európai gazdák jövedelmének becslésére szolgáló üzemgazdasági információs rendszer. Hasonlóan fontos elem a Piaci Árinformációs Rendszer (PÁIR), valamint a 2014. évben kiépített és elindított Sertésinformációs Rendszer is, továbbá az Agrárstatisztikai Információs Rendszert (ASIR) is. Az adatgyűjtések részben EU-s előírások alapján kötelezően végrehajtandó feladatok, részben az állami intézményrendszer, illetve a szakértők, kutatók igényeinek kielégítését szolgálják.

2022-től az AKI Agrárközgazdasági Intézet Nonprofit Kft.-nél új feladatként jelenik meg a mezőgazdasági ágazatra vonatkozó kibocsátási leltárak összeállítása, ami az üvegházhatású gázok kibocsátásával kapcsolatos nemzeti jelentések, valamint a levegő szennyezőkre vonatkozó nemzeti jelentések (emisszió kataszter, légszennyezőanyag kibocsátás-előrejelzés, tájékoztató kataszterjelentés) mezőgazdasági részének elkészítését jelenti.

Agrármarketing feladatok

A cél a közösségi agrármarketing tevékenységről szóló 118/2016. (VI. 6.) Korm. rendeletben, valamint a közösségi agrármarketing támogatások felhasználásának részletes feltételeiről szóló 59/2016. (IX. 14.) FM rendeletben meghatározott közösségi agrármarketing, beleértve a közösségi bor marketinget is, mint közfeladat ellátásának támogatása. A támogatás nyújt fedezetet az Agrármarketing Centrum Nonprofit Kft.-nél felmerülő működési kiadások, valamint azon közösségi agrármarketing tevékenységek támogatására is, amelyek hozzájárulnak a magyar élelmiszergazdaság kül- és belpiaci értékesítési lehetőségeinek bővítéséhez, az agrárium exportképességének ösztönzéséhez, a magyar élelmiszerek ismertségének javításához, a fogyasztói bizalom és tudatosság növeléséhez, az ellenőrzött, egészséges, biztonságos termékek fogyasztásának elősegítéséhez.

Állattenyésztéshez kapcsolódó szakmai feladatok támogatása

A jogcím egyik célja a sertéságazathoz kapcsolódó tenyésztési, ágazat- és piacfejlesztési, valamint kutatás-fejlesztési programok kiemelt támogatása. Külön programok irányulnak a mangalica és más magyar sertésfajtákra. Más háziállatfajok (szarvasmarha, ló, juh, baromfi, hal, nyúl) esetében a keret a fajtafenntartás, nemesítés, korszerűsítés, génmegőrzés szakmai feladatainak támogatását szolgálja. A programok elsősorban az AM háttérintézményei, felsőoktatási intézmények, valamint az elismert tenyésztő és szakmai szervezetek közreműködésével valósulnak meg. A támogatás segíti továbbá a kommunikációs és marketingprogramok, valamint az informatikai fejlesztések megvalósítását.

Mezőgazdasági szakmai feladatok fejezeti kezelésű előirányzat alakulása

millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	Kiadás	Bevétel	Támogatás
2021. évi törvényi előirányzat	5 811,4	0,0	5 811,4
<i>Változások jogcímenként:</i>			
Fejezetek közötti átcsoportosítás (tételesen)			
Fejezetben belüli átcsoportosítás (tételesen)			
az 1. Agrárminisztérium igazgatása cím javára (Lóversenyzést Felügyelő Bizottság tagjainak tiszteletdíja)	-11,2		-11,2
egyéb változások (egyszeri feladatok kivétele, stb.)			
OMÉK megrendezése	1 200,0	-	-1 200,0
Forrásátrendezés	-500,0		-500,0

Többslet (jogcímenként)			
Hegybírók béremelése (Hegyközségek Nemzeti Tanácsa)	298,5		298,5
2022. évi javasolt előirányzat	4 398,7	0,0	4 398,7

20/4 Élelmiszergazdasági és élelmiszerlánc-felügyeleti feladatok alcím

Parlagfű elleni közérdekű védekezés végrehajtásának támogatása

A támogatás célja az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény és a parlagfű elleni közérdekű védekezés végrehajtásának, valamint az állami, illetve a közérdekű védekezés költségei megállapításának és igénylésének részletes szabályairól szóló 221/2008. (VIII. 30.) Korm. rendelet rendelkezéseinek végrehajtása értelmében a hatóság által elrendelt közérdekű védekezés fedezetének biztosítása. A törvény minden földtulajdonos és földhasználó számára előírja, hogy köteles az ingatlanon a parlagfű virágbimbójának kialakulását megakadályozni, és ezt az állapotot a vegetációs időszak végéig folyamatosan fenntartani. Az illetékes hatóság ellenőrzi a területek parlagfű mentesítését, és amennyiben a földhasználó nem tesz eleget a jogszabályban rögzített kötelezettségének, a hatóság közérdekű védekezést rendel el a parlagfű pollenszórásának megszüntetése érdekében.

A jogcímen rendelkezésre álló összegből az állami védekezés végrehajtásának fedezete mellett finanszírozható egyéb célprogram is, amely magában foglalja a parlagfű elleni védekezés hatékonyságát célzó tudományos módszerek kifejlesztésének, kutatásának támogatását, a parlagfű elleni védekezést támogató rendszerek fejlesztését és üzemeltetését, valamint stratégiai célként az ebből származó információ legszélesebb körben történő terjesztését.

A kitűzött célok elérése érdekében erősíteni kell a továbbiakban is a nemzetközi összefogást a parlagfű nagymértékű európai terjedése és az áruk cél- és tranzitforgalmával kapcsolatosan folyamatosan fennálló megtelepedési és felszaporodási veszélyek elkerülése érdekében.

Pálinka Nemzeti Tanács

A támogatás nyújtásának célja a pálinkáról, a törkölypálinkáról és a Pálinka Nemzeti Tanácsról szóló 2008. évi LXXIII. törvényben (Ptv.) meghatározott közfeladatok működési, beruházási és fejlesztési célú, valamint a Pálinka Nemzeti Tanács működéséből eredő feladatok finanszírozása. A Pálinka Nemzeti Tanács ellátja a Ptv.-ben a származás-, minőség- és eredetvédelemmel kapcsolatos ügyekben meghatározott feladatait, valamint a termékek piacra jutását elősegítő szolgáltatásokat. Előbbiekben túl hazai és külföldi kiállításokat szervez, tájékoztatja az érintetteket a piaci és szakmai információkról, internetes oldalt működtet az előállítók, a kereskedők és a fogyasztók tájékoztatása érdekében, elősegíti a tisztességes piaci magatartás megvalósulását, továbbá együttműködik a közigazgatási szervekkel és a piaci szereplőkkel a feketegazdaság elleni küzdelemben.

A Pálinka Nemzeti Tanács dolgozza ki a hosszú távú Nemzeti Pálinkastratégiát, továbbá kidolgozza és jóváhagyásra felterjeszti az agrárpolitikáért felelős miniszternek az éves, illetve többéves pálinkafejlesztési, valamint bel- és külpiaci marketingtervet és nyomon követi annak megvalósítását, országos pálinka- és törkölypálinka-versenyt rendez, részt vesz a közfeladatai ellátását és a működésének feltételeit érintő jogszabályok, kormányzati programok vagy

intézkedések előkészítésében, véleményezi a közfeladataival kapcsolatos hazai és európai uniós jogi aktusok tervezetét, valamint elkészíti és közzéteszi a pálinkakészítésre, forgalmazásra és ellenőrzésre vonatkozó szakmai ajánlásokat.

Állatvédelem támogatása

A támogatás nyújtásának célja, hogy az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény 42. § (1) bekezdésének előírása alapján támogatást biztosítson állatvédelmi célok megvalósulása érdekében. Az előirányzatból a törvény által előírt állami és önkormányzati feladatok ellátásának keretében az állatmenhelyek és ebrendészeti telepek korszerűsítése, a hatóság által elkobzott állatok elhelyezése, a menhelyeken lévő, illetve bizonyos esetekben gazdás ebek ivartalanítása, valamint a lakosság tájékoztatása, szemléletformálása kerül támogatásra. A támogatás kiterjed az állatok elhelyezésére szolgáló állatmenhelyek és ebrendészeti telepek megfelelő, XXI. századi színvonalú üzemeltetése érdekében szükséges fejlesztésekre, az elkobzott állatok elhelyezési problémáinak csökkentése érdekében tett intézkedésekre. Az előirányzat biztosít forrást elsősorban a fiatal generációk megszólítására, szemléletformálására szakmai alapokon nyugvó ismeretterjesztéssel, annak érdekében, hogy az állattartással kapcsolatos felelősség meghonosodjon és beépüljön a gondolkodásba és a szemléletmódba.

Sertések reprodukciós zavarokkal és légzőszervi tünetekkel járó szindrómájától való mentesítés támogatása

A sertések reprodukciós zavarokkal és légzőszervi tünetekkel járó szindrómájától (Porcine Reproductive & Respiratory Syndrome (PRRS) való mentesítési programot a kormány által elfogadott 2012. évi „Sertésstratégia” és szintén a kormány által elfogadott „az Élelmiszerlánc-biztonsági Stratégia 2013-2022” kiemelt helyen nevesíti. Jogszabályi alapját az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény és a sertésállományoknak a sertés reprodukciós zavarokkal és légzőszervi tünetekkel járó szindrómájától való mentesítéséről szóló 3/2014. (I. 16.) VM rendelet biztosítja.

A nemzeti PRRS Mentésítési Program, az EU tagállamai, de a világ nagy sertéstartó államai között is egyedülállóan és először bevezetett országos program, amely hosszútávon segítheti azt, hogy a magyar sertés ágazat hatékony, gazdaságos, versenyképes piac szereplőként jelenjen meg a világpiacon, kiemelten az uniós, az orosz vagy a japán piacon.

Élelmiszergazdasági és élelmiszerlánc-felügyeleti feladatok fejezeti kezelésű előirányzat alakulása

millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	Kiadás	Bevétel	Támogatás
2021. évi törvényi előirányzat	1 055,6	0,0	1 055,6
<i>Változások jogcímenként:</i>			
Fejezetek közötti átcsoportosítás (tételesen)			
Fejezeten belüli átcsoportosítás (tételesen)			
a 2. Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal cím terhére (szakmai feladatok finanszírozása)	200,0		200,0

egyéb változások (egyszeri feladatok kivétele, stb.)			
Forrásátrendezés	-500,0		-500,0
Többlet (jogcímenként)			
2022. évi javasolt előirányzat	755,6	0,0	755,6

20/5 Ágazati szakmai és társadalmi szervezetek támogatása alcím

Állami feladatok átvállalása a Nemzeti Környezetvédelmi Program megvalósításában

A támogatás nyújtásának célja a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvényben és a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvényben megadott átfogó nemzeti környezetvédelmi és természetvédelmi célok Nemzeti Környezetvédelmi Programban (NKP) részletesen azonosított céljainak – 27/2015. (VI. 17.) OGY határozat – hatékonyabb teljesítése, különös tekintettel, a környezetüggyel és természetvédelemmel kapcsolatos állami feladatok megvalósításában való aktív részvételre.

A rendelkezésre álló forrásból a környezet és természet védelmét, értékeinek megőrzését közvetlenül elősegítő programokat folytató társadalmi szervezetek részesülnek támogatásban, főként a tárca státútumában rögzített és az aktuális prioritásokra megoldást adó, az NKP céljaihoz kapcsolódó feladatok átvállalására, megvalósítására.

A Zöld Forrás pályázat évről évre biztosítja a környezet- és természetvédő civil szervezetek által megkezdett környezet- és természetvédelmi projektek folytatását, befejezését, valamint új, innovatív szemléletű, az új kihívásokra választ kereső és adó projektek elkezdését, társadalmi és térségi szintű beágyazódását.

Határon átnyúló agrár- és vidékfejlesztési feladatok támogatása

A támogatás a határon túli magyar gazdaszervezetek szakmai programjainak – a Kárpát-medencei falugazdász-hálózat széleskörű működtetése, magyarországi kiállításokon, képzéseken és szakmai konferenciákon való részvétel, oktatási, szakképzési, agrárfejlesztési programok szervezése, a történelmi magyar borvidékek felélesztését és a külföldi magyar borászok együttműködésének elősegítését szolgáló Schams Ferenc terv, a Kárpát-medencei magyar nyelvű, mezőgazdasági szakképzést folytató oktatási intézmények gyakorlati oktató- és képzőközpontjainak támogatása – megsegítését szolgálja. A jogcímből kerül finanszírozásra a Kárpát-medencei agrár- és vidékfejlesztési együttműködésekben résztvevő és a határon átnyúló agrár- és vidékfejlesztési feladatok megvalósításában közreműködő, a magyar gazdák érdekeit képviselő szervezetek munkájának, működésének, szakmai programjainak egyedi támogatása.

Hungarikumok és a nemzeti értéktár megőrzésének, népszerűsítésének támogatása

A támogatás nyújtásának célja a hungarikumok és nemzeti értékek széles körben való megismertetése, népszerűsítése, kutatása és gondozása. A jogcímből kerülnek finanszírozásra a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvényben foglalt feladatok, valamint a Hungarikum Bizottság Titkársága operatív működése az alábbiak szerint:

- a nemzeti értékek és hungarikumok nyilvántartása és a bemutatásukat szolgáló honlap működtetése, fejlesztése, karbantartása,
- a hungarikumok és nemzeti értékek gyűjtésének, népszerűsítésének, megismertetésének, kutatásának, megőrzésének és gondozásának támogatása mind az országhatáron belül, mind a határon túl pályázatok kiírásával és egyedi támogatásokkal,
- szakmai útmutatók készítése, amelynek célja további települési értéktárak létrejöttének és az értékgyűjtés folyamatának megindításában való segítségnyújtás,
- a folyamatosan bővülő hungarikumok és nemzeti értékek gyűjteményének megismerésének elősegítése és megerősítése a már kialakított és ismert arculati elemek felhasználásával, kiadványok készítése, illetve hazai és külföldi rendezvények szervezése, azokon történő megjelenés,
- a határon átnyúló együttműködések elmélyítése, a nemzeti összetartozás erősítése és a szomszédos országok magyarsága irányába új kapcsolódási pontok keresése,
- a hungarikumok és nemzeti értékek határon túli népszerűsítése és megismertetése érdekében az érintett külföldi államok hatóságaival és szerveivel való kapcsolattartással valamint a lebonyolításban részt vevő költségvetési szervek feladatellátásával összefüggésben felmerült és igazolt költségek finanszírozása.

Agrárágazati szakmai civil szervezetek és képviseletek támogatása

A nyújtott támogatás célja az agrárágazatban tevékenykedő kis és közepes családi gazdaságok érdekképviselőit ellátó agrárágazati szakmai szervezetek fennmaradásának elősegítése, hatékony működése, a vidék megtartó erejének fenntartása.

Az agráriumban működő civil szakmai és érdekvédelmi szervezetek támogatására az államháztartási rendszer egészét tekintve kizárólag ennek a fejezeti kezelésű előirányzatnak a terhére van mód. Az elmúlt időszakban jelentősen megnövekedett az agráriumot népszerűsítő rendezvények és kiadványok, a szervezetek nemzetközi képviseletét biztosító kapcsolatépítések száma, melyek által a mezőgazdaságban és az agrárágazat területén tevékenykedő ágazati társadalmi szervezetek a tárca által is kiemelten fontosnak tartott feladatokat vesznek át.

A támogatásból valósul meg az agrárágazati szakmai szervezetek és érdekképviselőik szakmai feladataihoz, programjaihoz való hozzájárulásának segítése a tárcafeladatok sajátos térségi körülményeinek és feltételeinek leghatékonyabb megvalósulása érdekében.

Ágazati gazdasági és hivatásrendi kamarák állami feladatainak támogatása

A támogatás biztosít forrást a Magyar Állatorvosi Kamaráról, valamint az állatorvosi szolgáltatói tevékenység végzéséről szóló 2012. évi CXXVII. törvényben, illetve a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamaráról szóló 2000. évi LXXXIV. törvényben meghatározott, átvállalt állami feladatok, továbbá a stratégiai partnerségi megállapodásban foglalt feladatok finanszírozásához.

Nemzetközi szervezetek tagsági díjai és nemzetközi együttműködések

Ezen jogcímről biztosított támogatás nyújt fedezetet Magyarországon, illetve az AM agrár, környezetvédelmi, és természetvédelmi nemzetközi egyezményekben, jegyzőkönyvekben létesített tagságából eredő tagdíjfizetési kötelezettségeinek a teljesítésére, bizonyos esetekben az önkéntes hozzájárulások fedezetére, illetve egyéb nemzetközi projektek megvalósítására és azokban való részvételre

Az adott szerződésekben és szervezetekben a tagság országgyűlési ratifikációval, kormányzati jóváhagyással vagy az AM és jogelődjei vezető testületei, illetve vezetői döntéseinek alapján létesült. A tagsági díjak, hozzájárulások finanszírozásának alapját képező szerződéseket törvények vagy kormányrendeletek hirdették ki, bizonyos szervezetek esetében pedig Magyarország ENSZ, EU, illetve OECD tagsága szolgáltatja az alapot. A nemzetközi projektek alapját kormányzati jóváhagyás vagy vezetői döntés szolgáltatja.

Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamara közfeladatainak támogatása

A támogatás biztosítja az Agrárkamara) által működtetett falugazdász-hálózat igazgatási és egyéb feladatainak a meghatározásáról szóló 525/2013. (XII. 30.) Korm. rendelet alapján a fővárosi és megyei kormányhivataloktól átvett falugazdász-hálózat működtetésével kapcsolatos kiadások finanszírozását, valamint az Agrárkamara által más jogszabályok alapján ellátott közfeladatokhoz a szükséges forrást.

Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft. működésének és az általa ellátott közfeladatok támogatása

A központi hivatalok és a költségvetési szervi formában működő minisztériumi háttérintézmények felülvizsgálatával kapcsolatos intézkedésekről szóló 1312/2016. (VI. 13.) Korm. határozat 1. mellékletének 2. b) pontja alapján a Herman Ottó Intézet (költségvetési szerv) 2016. december 31-ével jogutód nélkül megszűnt és feladatait 2017. január 1-jétől a Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft. (Nkft.) vette át. A jogcím elnevezése és célja kiegészült az Nkft. működési költségeinek finanszírozásával.

A 100%-ban állami tulajdonú, az agrárminiszter tulajdonosi joggyakorlásába tartozó szervezet közfeladatokat lát el, mind a környezet- és természetvédelem, mind pedig az agrárszakképzés témakörben, illetve ezeken túl a tulajdonos által meghatározott feladatokat teljesíti. Ez a jogcím biztosít forrást a szervezet alapvető működési költségeihez, valamint a közfeladat-ellátáshoz. Ez utóbbi keretében jogszabályokat véleményez, háttéranyagokat készít vagy készített a tárca szakmai főosztályai számára, részt vesz a környezetvédelmi szemléletformálásban, az agrárszakképzés keretében szervezi a felnőttképzést, bonyolítja a vizsgáztatást, ehhez kapcsolódóan szakmai vizsgatételeket és tananyagokat állít elő és terjeszt, a középfokú oktatási intézmények számára tankönyveket értékesít, a tárca felügyelete alá tartozó szakképző intézmények részére üzemelteti a KRÉTA nyilvántartó rendszert (e-napló és iktatási rendszer), részt vesz a tárca nagy volumenű pályázatainak lebonyolításában, továbbá végzi a környezetkímélő termékek és szolgáltatások megkülönböztető megfelelőség-tanúsító rendszereinek működtetését, a magyar „Környezetbarát Termék” védjegy és az Európai Unió ökocímkéjének pályáztatását, odaítélését, a védjegy használat ellenőrzését.

Az Nkft. hazánk képviselőjében koordináló kedvezményezettként vesz részt két (természet-, valamint környezetvédelmi témájú), 8 évig futó, közvetlen brüsszeli finanszírozású LIFE Integrált Projektben, összesen 33 partnerrel együttműködve. Az Nkft. a természetvédelmi és környezetvédelmi kapacitásait kihasználva szintén brüsszeli finanszírozású Interreg projektekben is folyamatosan részt vesz társult kedvezményezettként, a vízkészletek védelmének, az ivóvízkészlet védelmének, a területhasználatnak, az éghajlatváltozás hatásainak vizsgálata és az ipari szimbiózis szemléletének elterjesztése témakörében.

Ágazati szakmai és társadalmi szervezetek támogatása fejezeti kezelésű előirányzat alakulása
 millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	Kiadás	Bevétel	Támogatás
2021. évi törvényi előirányzat	7 238,2	0,0	7 238,2
<i>Változások jogcímenként:</i>			
Fejezetek közötti átcsoportosítás (tételesen)			
Fejezeten belüli átcsoportosítás (tételesen)			
az 1. Agrárminisztérium igazgatása cím javára (Hungarikum feladatok operatív működéséhez szükséges források: szakértői díjak, megbízási szerződések díjai és a szakmai tevékenységet segítő szolgáltatások, beszerzések; 1 fő többletlétszám fedezete)	-69,0		-69,0
egyéb változások (egyszeri feladatok kivétele, stb.)			
IFAD tagdíj (1972/2017. (XII. 19.) Korm. határozat)	-28,1		-28,1
EUMETSAT tagdíj	-38,1		-38,1
Többlet (jogcímenként)			
Külpiaci mintafarm-hálózat létrehozásáról és az első ütemében megvalósítandó projekt (1081/2021. (II. 27.) Korm. határozat)	49,1		49,1
Schams Ferenc Terv	300,0		300,0
Kárpát-medencei Falugazdász Program	343,4		343,4
A hungarikumok és nemzeti értékek megismertetése és népszerűsítése (1445/2020. (VII. 28.) Korm. határozat)	800,0		800,0
2022. évi javasolt előirányzat	8 595,5	0,0	8 595,5

20/6 Állat, növény- és GMO-kártalanítás alcím

A támogatás felhasználásának célja az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvényben foglalt feladatok végrehajtásához szükséges források biztosítása, a járványos állatbetegségek és növényi zárlati károsítók megelőzésének, felderítésének és felszámolásának érdekében tett hatósági intézkedések költségének, valamint a hatóság által elrendelt állatok leölése miatti, továbbá a védekezés céljából megsemmisített növényi termékek után a gazdálkodókat ért károk megtérítése. Teljesülése külön szabályozás nélkül is eltérhet az előirányzattól.

A nyújtott támogatás terhére történik a géntechnológiával módosított szervezettel szennyezett és megsemmisített szaporítóanyag igazolt ellenértékének megtérítése, valamint az

idegenhonos inváziós fajok betelepítésének vagy behurcolásának és terjedésének megelőzéséről és kezeléséről szóló 408/2016. (XII. 13.) Korm. rendelet alapján az idegenhonos inváziós fajokkal szembeni közérdekű, állami védekezés feladatainak a finanszírozása is.

Állat, növény- és GMO-kártalanítás fejezeti kezelésű előirányzat alakulása

millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	Kiadás	Bevétel	Támogatás
2021. évi törvényi előirányzat	3 500,0	0,0	3 500,0
<i>Változások jogcímenként:</i>			
Fejezetek közötti átcsoportosítás (tételesen)			
Fejezeten belüli átcsoportosítás (tételesen)			
egyéb változások (egyszeri feladatok kivétele, stb.)			
Többlet (jogcímenként)			
2022. évi javasolt előirányzat	3 500,0	0,0	3 500,0

20/7 Nemzeti agrárkár-enyhítés alcím

A nemzeti agrárkár-enyhítés rendszere a kedvezőtlen időjárási jelenségek (aszály, belvív, felhőszakadás, jégeső, mezőgazdasági árvíz, őszi-, téli- és tavaszi fagy, vihar) által a mezőgazdasági termelésben okozott károk részleges kompenzációjának a lehetőségét teremti meg. A termelők által a rendszerbe befizetett kárenyhítési hozzájárulást legalább ugyanakkora összegű költségvetési forrás egészíti ki, ez képezi a kárenyhítési alapot, amely az év végén összegzésre kerülő károkra (hozamérték-csökkenésre) használható fel.

A 2012. évtől kétpilléres MKR került bevezetésre, amely a 2018., majd a 2021. évtől kezdődően tovább bővült (jelenleg négy pillérral működik). A mezőgazdasági termelést érintő időjárási és más természeti kockázatok kezeléséről szóló 2011. évi CLXVIII. törvény, továbbá a kárenyhítési hozzájárulás megfizetésével, valamint a kárenyhítő juttatás igénybevitelével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 27/2014. (XI.25.) FM rendelet alapján működik a megreformált és azóta is folyamatosan fejlesztett nemzeti agrárkár-enyhítés rendszere (1. pillér). A támogatási előirányzat felhasználása kérelem útján történik. Az a károsult termelő, aki a káreseményt a jogszabályok alapján bejelentette, és a kárenyhítő juttatásra vonatkozó kérelmében a károsodott növénykultúra szintjén 30%-nál nagyobb mértékű hozamcsökkenést, valamint 15%-nál nagyobb mértékű hozamérték-csökkenést mutatott ki, kárenyhítő juttatásban részesülhet.

A kárenyhítési törvény alapján a tárgyévi pénzforsás legfeljebb 4%-a fordítható a mezőgazdasági kockázatkezelési rendszer működtetésére és fejlesztésére.

A fentiekén túl egyre inkább előtérbe kerültek a kedvezőtlen időjárási kockázatok megelőzését szolgáló intézkedések, programok is. Ennek keretében kiépítésre került és 2018. május 1-jén a rendszer 3. pilléréként elindult az országos lefedettséget biztosító talajgenerátoros jégkármeelőző rendszer. (A kockázatkezelés 2. pillére, a mezőgazdasági biztosítási díjtámogatási program uniós társfinanszírozással a VP alatt működik.) Az országos jégkármeelőző rendszer védelmet biztosít a gazdák számára a jégverés okozta károktól. A

rendszer kiépítése uniós forrásokból valósult meg. A törvényi módosítást követően a működtetés költségeinek biztosítása a Kárenyhítési Alapból valósul meg, évi legfeljebb 1500,0 millió forint összegben, garantálva ezáltal a hosszú távú működtetést.

Az EU-ban elsőként Magyarország elindította 2021. év elején a mezőgazdasági krízisbiztosítási rendszert. A növénytermesztés mellett az állattenyésztő vállalkozásoknak is elérhető az új eszköz, amely bármilyen okból (pl. állat-, és növénybetegségek, piaci árak csökkenése, piacvesztés, árfolyamváltozások, termelés során felmerülő költségek növekedése, szélsőséges időjárás) adódó jövedelemcsökkenés részbeni kompenzálására alkalmas. A rendszerhez először 2021 februárjában lehetett önkéntesen csatlakozni, legalább hároméves időszakra (csatlakozási kérelmet minden év februárban lehet majd benyújtani). A tagok éves hozzájárulást fizetnek egy alapba, az alapból nyújtott kompenzáció 30%-ban termelői hozzájárulásból és 70%-ban vidékfejlesztési támogatásból áll.

Nemzeti agrárkár-enyhítés fejezeti kezelésű előirányzat alakulása

millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	Kiadás	Bevétel	Támogatás
2021. évi törvényi előirányzat	8 600,0	4 300,0	4 300,0
<i>Változások jogcímenként:</i>			
Fejezetek közötti átcsoportosítás (tételesen)			
Fejezeten belüli átcsoportosítás (tételesen)			
egyéb változások (egyszeri feladatok kivétele, stb.)			
Többlet (jogcímenként)			
A mezőgazdasági termelést érintő időjárás és más természeti kockázatok kezeléséről szóló 2011. évi CLXVIII. törvény szerinti agrárkár-enyhítési rendszer alapja forrásainak bővítése (1072/2021. (II. 23.) Korm. határozat)	4 200,0	2 100,0	2 100,0
2022. évi javasolt előirányzat	12 800,0	6 400,0	6 400,0

20/8 Peres ügyek alcím

Az előirányzat célja a minisztériummal szembeni peres és nemperes eljárások során egyedi ügyekben keletkező fizetési kötelezettségek teljesítése. A teljesítés közvetlen módon fejezeti kifizetéssel történik, vagy ha a minisztérium fejezete alá tartozó központi költségvetési szerv rendelkezésére álló előirányzat nem biztosít fedezetet az őt terhelő fizetési kötelezettség teljesítésére, kivételes esetben a fejezet alá tartozó központi költségvetési szervek peres és nemperes eljárásai során egyedi ügyekben keletkező 50,0 millió forintot elérő vagy azt meghaladó fizetési kötelezettségek teljesítése érdekében – támogatói okirat kibocsátásával – részükre támogatás adható. Az előirányzathoz a munkaügyi perekkel kapcsolatos illetmény jellegű kifizetések nem finanszírozhatók. Az előirányzat a kormány jóváhagyásával túlléphető.

Peres ügyek fejezeti kezelésű előirányzat alakulása

millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	Kiadás	Bevétel	Támogatás
2021. évi törvényi előirányzat	95,6	0,0	95,6
<i>Változások jogcímenként:</i>			
Fejezetek közötti átcsoportosítás (tételesen)			
Fejezeten belüli átcsoportosítás (tételesen)			
egyéb változások (egyszeri feladatok kivétele, stb.)			
Többlet (jogcímenként)			
2022. évi javasolt előirányzat	95,6	0,0	95,6

20/9 Fejezeti általános tartalék alcím

Az előirányzat az intézmények és egyéb szervezetek előre nem tervezhető, a miniszter által jóváhagyott rendkívüli kiadásaira, támogatására szolgál, figyelemmel a Statútum rendelet agrárminiszterre vonatkozó előírásaira.

Fejezeti általános tartalék fejezeti kezelésű előirányzat alakulása

millió forintban, egy tizedessel

Megnevezés	Kiadás	Bevétel	Támogatás
2021. évi törvényi előirányzat	130,4	0,0	130,4
<i>Változások jogcímenként:</i>			
Fejezetek közötti átcsoportosítás (tételesen)			
Fejezeten belüli átcsoportosítás (tételesen)			
egyéb változások (egyszeri feladatok kivétele, stb.)			
Többlet (jogcímenként)			
2022. évi javasolt előirányzat	130,4	0,0	130,4

III.3. Központi kezelésű előirányzatokkal történő feladatellátás bemutatása

21/2 Uniós programok kiegészítő támogatása

Az előirányzat-módosítási kötelezettség nélkül túlteljesíthető európai uniós forrásból finanszírozott költségvetési támogatások nyújtására szolgáló fejezeti kezelésű előirányzatok 2021. évtől központi kezelésű előirányzatként kerülnek megtervezésre.

A 21. cím 2. alcím 2022. kiadási előirányzata 13 000,0 millió forint.

Az előirányzat az EMGA-hoz kapcsolódó, közvetlen uniós támogatások nemzeti kiegészítő forrásrészét tartalmazza. Az egyes programokra történő kiadások kifizetésére az EU jogszabályok alkalmazásával, miniszteri rendeletek alapján kerül sor.

Méhészeti Nemzeti Program

A program európai uniós jogforrása a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról, és a 922/72/EGK, a 234/79/EK, az 1037/2001/EK és az 1234/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló az Európai Parlament és a Tanács 1308/2013/EU rendelete, valamint a Bizottság (EU) 2015/1366 számú, az 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a méhészeti ágazatban nyújtott támogatások tekintetében történő kiegészítéséről szóló rendelete.

A méhészeti nemzeti programok végrehajtásának részletszabályait a Bizottság (EU) 2015/1368 számú rendelete, míg a pénzügyi keretet és a tagállamok közötti felosztást a Bizottság erre vonatkozó végrehajtási határozata tartalmazza.

A Magyar Méhészeti Nemzeti Program 2020-2022 támogatási ciklusra vonatkozó támogatási feltételeit a Bizottság (EU) elfogadta. Ennek alapján került kidolgozásra a Magyar Méhészeti Nemzeti Program 2020-2022 közötti végrehajtási időszakokban a központi költségvetés, valamint az Európai Mezőgazdasági Garancia Alap társfinanszírozásában megvalósuló támogatások igénybevételének szabályairól szóló 57/2019. (XII. 14.) AM rendelet.

E program alapján az alapvető célkitűzésként került megfogalmazásra, hogy a program az ország kedvező természeti adottságaira alapozva fokozatosan növelje a méhészeti ágazat versenyképességét, hatékonyá tegye annak működését és biztosítsa előremutató fejlődését.

Mivel a program társadalmi funkciója a vidék népességmegtartó képességének fejlesztésében, valamint a lakosság egészséges, kiváló minőségű méhészeti termékekkel történő ellátásában is megnyilvánul, további célként fogalmazódik meg az, hogy erősíteni kell a méhésztársadalom fogékonyságát az új módszerek, eljárások és eszközök alkalmazása iránt, hiszen ez teszi lehetővé azt, hogy a méhészkedésből származó jövedelem elfogadható megélhetést és fejlesztési forrást biztosítson az ágazatban tevékenykedők számára. Feltétlenül szükséges megjegyezni, hogy a méhészkedés jelentősége – a milliárdokban mérhető közvetlen és közvetett gazdasági hasznon túl – a megporzásokon keresztül az ökológiai egyensúly fenntartásában, a biológiai sokféleség megőrzésében is megkérdőjelezhetetlen.

Iskolatej és iskolagyümölcs program

Az Európai Unió ösztönzi azokat a programokat, amelyek társfinanszírozást nyújtanak az oktatási intézményekben tanuló gyermekek tejjel és tejtermékekkel, illetve zöldséggel és gyümölccsel való ellátásához. A 2017. augusztus 1-től alkalmazandó Európai Unió szabályozás értelmében az iskolatej-program és az iskolagyümölcs- és iskolazöldség-program közös jogi keretrendszerben – az ún. európai Iskolaprogramok részeként – működnek tovább.

Igyál tejet program

Az iskolatej program az Európai Unióhoz történő csatlakozás után, 2004. május 1-jétől indult meg hazánkban. A program kezdete óta a résztvevő iskolák és tanulók száma folyamatosan nő. A 2020/2021. tanévben már 2733 oktatási intézmény 441 045 tanulója jut rendszeresen friss tejhez, tejtermékhez.

Hazai jogszabályi hátterét az óvoda- és iskolatej program szabályozásáról szóló 21/2017. (IV. 26.) FM rendelet adja.

Az Igyál tejet program célja, a jó minőségű, egészséges élelmiszerek – tej-, és tejtermékek – gyártásának és fogyasztásának ösztönzése, az óvodás és általános iskolás korosztályú gyerekek tej-, és tejtermék fogyasztási szintjének hosszú távú emelése, a gyerekek ismeretének növelése a különböző tej-, és tejtermékekről, a tej-, és tejtermék fogyasztási szintjének emelése révén a termelői jövedelmek stabilizálása, a gyerekek egészséges életmódhoz kötődő nevelése, az egészséges táplálkozási szokások kialakítása, gondolkodás és szemléletformálás mellett, a gyerekek egészségi állapotának és életminőségének javítása.

A program európai uniós jogforrása az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/791 rendeletével módosított, a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról, és a 922/72/EGK, a 234/79/EK, az 1037/2001/EK és az 1234/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet; a Tanács (EU) 2016/795 rendeletével módosított, a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésével kapcsolatos egyes támogatások és visszatérítések megállapítására vonatkozó intézkedések meghatározásáról szóló 1370/2013/EU tanácsi rendelet; a Bizottság (EU) 2017/40 felhatalmazáson alapuló rendelete az 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a gyümölcsök és zöldségek, a banán és a tej oktatási intézményekben való biztosításához nyújtott uniós támogatás tekintetében történő kiegészítéséről és a 907/2014/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet módosításáról; a Bizottság (EU) 2017/39 végrehajtási rendelete az 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a gyümölcsök és zöldségek, a banán és a tej oktatási intézményekben való biztosításához nyújtott uniós támogatás tekintetében történő alkalmazására vonatkozó szabályokról.

Iskolagyümölcs program

Az iskolagyümölcs- és iskolazöldség-program iránt 2010. évi beindulása óta folyamatosan nő az érdeklődés. A 2020/2021. tanévben már 2315 oktatási intézmény 533 977 tanulója kap hetente több alkalommal friss zöldséget, gyümölcsöt.

Hazai jogszabályi háttérét az az iskolagyümölcs- és iskolazöldség-program végrehajtásáról szóló 15/2021. (III. 31.) AM rendelet adja.

Az Iskolagyümölcs program célja, hogy a gyermekek zöldség-gyümölcs fogyasztását hosszú távon növelje, és az étkezési szokásaik megváltoztatása által a túlsúlyosság, az elhízás elleni küzdelemhez és az ezekkel összefüggésben kialakuló betegségek (különösen cukorbetegség, szív- és érrendszeri betegségek, a rák egyes típusai) megelőzéséhez hozzájáruljon. A zöldség- és gyümölcsfogyasztás tartós emelése a zöldség és gyümölcs iránti kereslet növelésén keresztül hozzájárul a termelői jövedelmek stabilizálásához, elősegíti a vidéki lakosság helyben maradását és a foglalkoztatottság növelését. Ahhoz, hogy a program hatékonyan működjön, a termékosztáson kívül ún. kísérő oktatási intézkedéseket is végre kell hajtani. A kísérő oktatási intézkedések az Iskolaprogrammal és célkitűzéseivel kapcsolatos tudatosságnövelésre, valamint a zöldség-, gyümölcsfogyasztás ösztönzésére szolgálnak.

A program európai uniós jogforrása a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról, és a 922/72/EGK, a 234/79/EK, az 1037/2001/EK és az 1234/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, az Európai Parlament és a Tanács 1308/2013/EU rendelete, a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésével kapcsolatos egyes támogatások és visszatérítések megállapítására vonatkozó intézkedések meghatározásáról szóló 1370/2013/EU tanácsi rendelet, az 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a gyümölcsök és zöldségek, a banán és a tej oktatási intézményekben való biztosításához nyújtott uniós támogatás tekintetében történő alkalmazására vonatkozó szabályokról szóló (EU) 2017/39 bizottsági végrehajtási rendelet és az 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a gyümölcsök és zöldségek, a banán és a tej oktatási intézményekben való biztosításához nyújtott uniós támogatás tekintetében történő kiegészítéséről és a 907/2014/EU

felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet módosításáról szóló (EU) 2017/40 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet.

Egyes speciális szövetkezesek (TÉSZ) támogatása

A program európai uniós jogforrása a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról, és a 922/72/EGK, a 234/79/EK, az 1037/2001/EK és az 1234/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló az Európai Parlament és a Tanács 1308/2013/EU rendelete.

A gazdálkodók jövedelmezőbb megélhetését a termelői összefogás ösztönzésével a termelői szervezetek, a TÉSZ-ek támogatásával segítjük elő. Így biztosítják a nagyobb árualap előállítását, és a piacon való magasabb felvásárlási árak elérését. Az Európai Unió ugyanis közvetve, a termelői szervezeteken keresztül támogatja a termelőket. A TÉSZ-eknek nyújtott támogatás lehetővé teszi, hogy a megtermelt termények a piac igényeinek megfelelően legyen előállítva, tárolva, előkészítve és csomagolva.

A zöldség-gyümölcs ágazatban elismert termelői szervezetek számára az európai uniós forráson túl további kiegészítő támogatás célzottan a magyar zöldség-gyümölcs ágazat előtt álló kihívások kezelését célozza. Ennek keretében kerül külön forrás biztosításra a termékmarketing, valamint a képzési, szaktanácsadási tevékenységek végrehajtására. Ezáltal növekszik az ágazatban a termelők szakmai felkészültsége, lehetővé válik tudásuknak a legújabb vívmányokhoz történő igazítása, valamint a gyümölcsfogyasztás ösztönzése is nagyobb hangsúlyt kap.

A 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 35. cikke értelmében a kiegészítő nemzeti támogatás összege nem haladhatja meg a termelői szervezet által a referenciaévből forgalmazott termék értékének 10%-át. Ez a támogatás a működési alapot egészíti ki.

A termelői szervezetek részére nyújtott kiegészítő nemzeti támogatás nyújtásának hazai jogszabályi háttérét a zöldség-gyümölcs termelői szervezetekről szóló 50/2017. (X. 10.) FM rendelet adja.

Egyes állatbetegségek megelőzésének és felszámolásának támogatása

Az állattenyésztés és az állati eredetű termékek forgalomba hozatala a mezőgazdaságban dolgozó népesség jelentős része számára bevételi forrást jelent. Az ágazat ésszerű fejlesztése és termelékenységének növelése olyan állat-egészségügyi intézkedések bevezetésével érhető el, melyek célja a közegészségnek és az állatok egészségének védelme, valamint színvonalának javítása.

A program európai uniós jogforrása az élelmiszerlánc, az állategészségügy és az állatjólét, valamint a növényegészségügy és a növényi szaporítóanyagokkal kapcsolatos kiadások kezelésére vonatkozó rendelkezések megállapításáról, a 98/56/EK, a 2000/29/EK és a 2008/90/EK tanácsi irányelv, a 178/2002/EK, a 882/2004/EK és a 396/2005/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 2009/128/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv és az 1107/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 66/399/EGK, a 76/894/EGK és a 2009/470/EK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről szóló 652/2014/EU rendelet. A rendelet értelmében az Európai Unió a tagállamok által benyújtott és a Bizottság által jóváhagyott éves programok alapján támogatást nyújt az állatbetegségekkel és a zoonózisokkal összefüggő felszámolási, védekezési és figyelemmel kísérelési tagállami tevékenységhez.

A hazai jogalapot az egyes állatbetegségek és zoonózisok felszámolására, az ellenük való védekezésre és figyelemmel kísérésükre irányuló nemzeti programok 2021. évi finanszírozásának szabályairól szóló 32/2020. (VI. 26.) AM rendelet biztosítja.

A közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról szóló 1306/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján, az állatbetegségek felszámolását és ellenőrzését célzó programokhoz, a tagállamoknak nyújtott közösségi pénzügyi hozzájárulás az EMGA-ból utólag kerül lehívásra. A program végrehajtásához szükséges pénzügyi forrás nemzeti részének biztosítása a központi költségvetésből történik.

A tagállamoknak minden évben legkésőbb május 31-ig be kell nyújtaniuk a Bizottságnak a következő évben kezdődő azon éves vagy többéves programjaikat, amelyekre közösségi pénzügyi hozzájárulást kívánnak kapni. A Bizottság ezeket megvizsgálja, majd a rendelkezésére álló keretet a tagállamok között felosztva, január 31-ig dönt a jóváhagyott összegekről és tagállami programokról. Az Európai Unió az egyes betegségekre vonatkozó nemzeti programok végrehajtása során felmerülő költségeket a bizottsági döntésben megállapított mértékben (50%-100%) támogatja. A tagállamoknak minden évben április 30-ig részletes zárójelentést kell benyújtaniuk a Bizottságnak, amely tartalmazza az elért eredmények értékelését és az előző évben felmerült kiadások részletes elszámolását.

Az egyes állatbetegségekkel kapcsolatos mentesítési és megelőzési programok kötelező végrehajtása egyrészt jogszabályi kötelezettségből fakad, másrészt Magyarország piaci és gazdasági érdeke is azok teljesítése, illetve nem utolsósorban Magyarország állampolgárainak védelme érdekében is szükséges azokat folyamatosan működtetnie a hatóságnak.

III.4. Tájékoztatás a több év előirányzatait terhelő programok, beruházások és más fejlesztések későbbi évekre vonatkozó hatásairól

Az AM fejezetnél több év előirányzatait terhelő programokra, beruházásokra és fejlesztésekre nem kerül sor.

III.5. Az uniós források felhasználásának szerepe a felügyelt ágazatokban

Az Uniós programok kiegészítő támogatása 2021. évtől átalakult központi kezelésű előirányzattá.

III.6. A szakpolitikai célú nemzetpolitikai/határon túli feladatok a tárca költségvetésében

millió forintban, egy tizedessel

Fejezeti kezelésű előirányzat/intézmény címrendi besorolása	Fejezeti kezelésű előirányzat/intézmény megnevezése	Finanszírozott feladat megnevezése*	2022. évi tervezett kiadás
20/05/00	Ágazati szakmai és társadalmi szervezetek támogatása	A támogatás a határon túli magyar gazdaszervezetek szakmai programjainak megsegítését támogatja	8 595,5 - ebből határon átnyúló agrár- és vidékfejlesztési feladatok támogatása: 1 162,1

*Amennyiben a fejezeti kezelésű előirányzat teljes egészében a nemzetpolitikai határon túli feladatok finanszírozását szolgálja, elegendő az adott előirányzat megnevezését beírni.